

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 1.2.2018
COM(2017) 753 final

2017/0332 (COD)

Návrh

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY
o jakosti vody určené k lidské spotřebě (přepracované znění)

(Text s významem pro EHP)

{SWD(2017) 448 final} - {SWD(2017) 449 final} - {SWD(2017) 451 final}

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Většina obyvatel EU má velmi dobrý přístup k vysoce kvalitní pitné vodě, zejména v porovnání s některými jinými regiony světa. Lze to připisovat dlouholeté tradici hospodaření s pitnou vodou v mnoha členských státech Unie, ale z velké části také evropským právním předpisům o ochraně životního prostředí a financování z EU¹. Od osmdesátých let dvacátého století EU uplatňuje předpisy, které vyžadují přísné kontroly nezávadnosti vody. Znamená to, že městské odpadní vody se zachycují a upravují, s průmyslovými emisemi se nakládá bezpečným způsobem, používání chemických látek se schvaluje za přísných podmínek a při přeshraničním řízení vodních útvarů se uplatňuje holistický přístup. Přestože v některých případech nebylo vzhledem k vysokým počátečním investicím nebo protichůdným prioritám možné tyto předpisy zavést ve stanovené lhůtě do praxe, vodní hospodářství se neustále zlepšuje a Komise a členské státy nyní vyvíjejí společné soustředěné úsilí, aby tyto předpisy co nejdříve plně provedly².

Je zapotřebí poukázat na jeden právní předpis, a sice směrnici Rady 98/83/ES o jakosti vody určené k lidské spotřebě³, který byl vypracován speciálně za účelem ochrany obyvatel před nepříznivými účinky pití znečištěné vody zajištěním zdravotní nezávadnosti a čistoty vody. Směrnice je členskými státy celkově relativně dobře prováděna, ale její přístup k monitorování jakosti v místě spotřeby používá ukazatele stanovené před více než dvaceti lety. Je proto zapotřebí prozkoumat, zda směrnice účinně řeší stávající a nové tlaky a zajišťuje, aby lidé, kteří žijí v zemích Evropské unie nebo je navštěvují, mohli i v nadcházejících desetiletích používat vysoce kvalitní pitnou vodu.

Pitná voda je pro mnoho Evropanů nepochybně velice důležitá. Pitná voda byla předmětem vůbec první evropské občanské iniciativy s názvem „Right2Water“ (Právo na vodu)⁴, při níž bylo shromážděno více než 1,8 milionu podpisů a na kterou Komise reagovala pozitivně. Iniciativa byla Komisi předložena v prosinci 2013 a zejména požadovala, aby „*institute a členské státy EU [měly] povinnost zajistit všem obyvatelům právo na vodu a hygienu*“ a aby „*EU zvyšovala své snahy o zajištění univerzálního přístupu k vodě a hygieně*“. Komise ve své odpovědi⁵ vyzvala členské státy, aby se v maximální možné míře vynasnažily zajistit, aby všichni občané měli přístup k minimálním dodávkám vody. To je plně v souladu s Agendou pro udržitelný rozvoj 2030, zejména s šestým cílem udržitelného rozvoje a souvisejícím cílem

¹ Několik členských států uspokojilo své základní potřeby z hlediska vodohospodářských služeb za pomoci fondů politiky soudržnosti. V období 2014–2020 politika soudržnosti EU do vodohospodářství investuje 14,8 miliardy EUR. Kromě jiných očekávaných výsledků dojde ke zlepšení zásobování vodou u více než 12 milionů lidí.

² Jak ukazuje poslední cyklus přezkumu provádění právních předpisů EU v oblasti životního prostředí, k dispozici na adrese: http://ec.europa.eu/environment/eir/index_en.htm.

³ Směrnice Rady 98/83/ES ze dne 3. listopadu 1998 o jakosti vody určené k lidské spotřebě (Úř. věst. L 330, 5.12.1998, s. 32).

⁴ Evropská občanská iniciativa Right2Water: <http://www.right2water.eu/cs/>.

⁵ COM(2014) 177 final.

„dosáhnout všeobecného a spravedlivého přístupu k nezávadné a cenově dostupné pitné vodě pro všechny“, který byl přijat v roce 2015⁶. Komise se též zavázala přezkoumat uvedenou směrnici, a proto ji zařadila do svého Programu pro účelnost a účinnost právních předpisů (REFIT)⁷. Návrh tedy přímo navazuje na evropskou občanskou iniciativu „Right2Water“.

Revize je též součástí plánu na přechod k oběhovému hospodářství⁸. Revidovaný návrh pomůže členským státům hospodařit s pitnou vodou způsobem, který je udržitelný a účinně využívá zdroje, a tím usnadní snižování spotřeby energie a zbytečných ztrát vody. Dále pomůže omezit počet plastových lahví, které používáme, zlepšováním důvěry lidí ve vodu z kohoutku.

Komise tento proces zahájila hodnocením směrnice v souladu se zásadami zlepšování právní úpravy⁹. Výsledky hodnocení byly zveřejněny dne 1. prosince 2016¹⁰ a pomohly určit silné a slabé stránky směrnice. Potvrdily, že směrnice je relevantním nástrojem k zajištění vysoké jakosti vody spotřebovávané v EU, protože jejím hlavním účelem je posilovat monitorování pitné vody a zajišťovat, aby členské státy obnovily požadovanou úroveň jakosti vody v případě problémů.

Hodnocení však určilo čtyři oblasti, kde ještě zbývá prostor ke zlepšení:

- seznam ukazatelů,
- využití přístupu založeného na posouzení rizik,
- větší transparentnost v souvislosti s problémy týkajícími se vody a poskytnutí spotřebitelům přístupu k aktuálním informacím a
- materiály, které jsou v kontaktu s pitnou vodou.

Průvodní posouzení dopadů se zaměřilo také na aspekt, na který upozornily evropská občanská iniciativa a konzultace, a sice že některé skupiny obyvatel, například zranitelné a marginalizované skupiny, jako jsou zejména Romové, nemají k pitné vodě přístup vůbec. Na základě výsledků posouzení dopadů nabízí uvedený legislativní návrh přiměřená řešení těchto problémů.

• **Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky**

Návrh je přepracovaným zněním směrnice 98/83/ES, která byla pozměněna v roce 2003, 2009 a 2015. V zájmu srozumitelnosti se přepracované znění považuje za nejvhodnější. Je v souladu se závazkem častěji využívat k úpravě stávajících právních předpisů legislativní

⁶ Rezoluce Valného shromáždění Organizace spojených národů ze dne 25. září 2015 „Přeměna našeho světa: Agenda pro udržitelný rozvoj 2030“.

⁷ Pracovní program Komise na rok 2015 (COM(2014) 910 final).

⁸ COM(2015) 614 final.

⁹ https://ec.europa.eu/info/better-regulation-guidelines-and-toolbox_cs/.

¹⁰ Pracovní dokument útvarů Komise o hodnocení směrnice 98/83/ES o pitné vodě v rámci programu REFIT, SWD(2016) 428 final.

metodu přepracování, který byl učiněn v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů¹¹.

Celkově je návrh v souladu se zavedenými právními předpisy EU v oblasti vody, zejména s rámcovou směrnicí o vodě¹², rámcovou směrnicí o strategii pro mořské prostředí¹³, směrnicí o čištění městských odpadních vod¹⁴ a směrnicí o dusičnanech¹⁵. Návrh zejména doplňuje články 6, 7 a 8 rámcové směrnice o vodě, které se týkají požadavku na určení a monitorování vodních útvarů využívaných k odběru pitné vody a vymezení chráněných oblastí pro tyto vodní útvary. Dále doplňuje článek 11 uvedené směrnice, který vyžaduje, aby členské státy zavedly programy opatření zahrnující opatření na ochranu oblastí odběru pitné vody.

Voda za místem dodržování hodnot se řadí mezi „potravinu“ v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva¹⁶. Proto se navrhuje, aby ustanovení týkající se „vody stáčené do lahví nebo kontejnerů určených k prodeji“ byla z oblasti působnosti směrnice 98/83/ES vyňata, jelikož veškerá balená pitná voda bude spadat do oblasti působnosti nařízení (ES) č. 178/2002 za místem dodržování hodnot.

Co se týče konkrétních kategorií vody stáčené do lahví, z oblasti působnosti této směrnice jsou v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2009/54/ES¹⁷ vyňaty přírodní minerální vody. Avšak v souladu s čl. 9 odst. 4 třetím pododstavcem směrnice 2009/54/ES musí pramenité vody vyhovovat ustanovením této směrnice. Pramenité vody by tudíž měly v oblasti působnosti této směrnice zůstat.

• **Soulad s ostatními politikami Unie**

Revize směrnice 98/83/ES byla zahrnuta do pracovního programu Komise na rok 2017 jako nová iniciativa¹⁸, která pomůže při provádění akčního plánu pro oběhové hospodářství. Návrh obsahuje prvky, které podporují udržitelné hospodaření s pitnou vodou způsobem, jenž účinně využívá zdroje, a které pomohou snížit spotřebu balené vody. To je v souladu s úsilím EU

¹¹ Interinstitucionální dohoda mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o zdokonalení tvorby právních předpisů (Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1).

¹² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky (Úř. věst. L 327, 22.12.2000, s. 1).

¹³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/56/ES ze dne 17. června 2008, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti mořské environmentální politiky (Úř. věst. L 164, 25.6.2008, s. 56).

¹⁴ Směrnice Rady 91/271/EHS ze dne 21. května 1991 o čištění městských odpadních vod (Úř. věst. L 135, 30.5.1991, s. 40).

¹⁵ Směrnice Rady 91/676/EHS ze dne 12. prosince 1991 o ochraně vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů (Úř. věst. L 375, 31.12.1991, s. 1).

¹⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin (Úř. věst. L 31, 1.2.2002, s. 1).

¹⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/54/ES ze dne 18. června 2009 o využívání a prodeji přírodních minerálních vod (přepracované znění) (Úř. věst. L 164, 26.6.2009, s. 45).

¹⁸ Pracovní program Komise na rok 2017 (COM(2016) 710 final).

snižovat emise skleníkových plynů a mořský odpad¹⁹, jakož i s evropskou strategií pro plasty²⁰.

Návrh rovněž přispívá k úsilí zaměřenému na snižování administrativní zátěže a na vytváření politik, které jsou co nejúčelnější a nejúčinnější, v souladu se sdělením Komise o zlepšování právní úpravy²¹. Aktualizace norem a přijetí holističtějšího přístupu k řízení rizik by měly také pomoci udržet konkurenceschopnost vodohospodářství v EU a stimulovat inovace. Cílem návrhu je rovněž zjednodušit procesy monitorování a podávání zpráv se zaměřením na automatizaci, méně časté zprávy a relevantnější údaje. To je v souladu s přístupem EU ke zlepšování právní úpravy a kontrolou účelnosti podávání zpráv a monitorování²². Ustanovení ke zlepšení přístupu občanů k informacím o pitné vodě jsou též provázána se strategií Komise pro jednotný digitální trh²³.

Návrh rovněž pomůže splnit třetí prioritní cíl 7. akčního programu pro životní prostředí do roku 2020: „chránit občany Unie před environmentálními tlaky a riziky ovlivňujícími jejich zdraví a dobré životní podmínky“²⁴. Kromě toho vyhovuje i čtvrtému prioritnímu cíli, který vyžaduje, aby veřejnost měla přístup k jasným informacím o životním prostředí na vnitrostátní úrovni. Za tímto účelem návrh křížově odkazuje na požadavky směrnice 2003/4/ES²⁵ a směrnice INSPIRE²⁶ a zaručuje konzistentnost s těmito směrnici.

Zrušení pravidel týkajících se materiálů, které jsou v kontaktu s pitnou vodou (článek 10 směrnice 98/83/ES), zajistí větší soulad s právními předpisy o vnitřním trhu a zejména s nařízením o stavebních výrobcích²⁷. Z posouzení dopadů vyplývá, že stávající článek, který implikuje vzájemné uznávání mezi členskými státy a zahrnuje právní nejistotu, představuje možnou překážku pro vnitřní trh. Navrhuje se, aby nový článek o posouzení rizik v domovních rozvodech převzal některé povinnosti původně obsažené v článku 10 směrnice 98/83/ES a aby byl souběžně vydán mandát pro vypracování normy v souladu s nařízením o stavebních výrobcích s cílem stanovit požadavky platné pro stavební materiály

¹⁹ Our Oceans, Seas and Coasts (Naše oceány, moře a pobřeží): http://ec.europa.eu/environment/marine/good-environmental-status/descriptor-10/index_en.htm.

²⁰ Sdělení Komise o evropské strategii pro plasty v oběhovém hospodářství, COM(2018) 28 final, 16.1.2018.

²¹ Sdělení Komise „Zlepšování právní úpravy: lepší výsledky pro silnější Unii“, COM(2016) 615 final.

²² Kontrola účelnosti podávání zpráv a monitorování v souladu s právními předpisy o ochraně životního prostředí: http://ec.europa.eu/environment/legal/reporting/fc_overview_en.htm a COM(2017) 312 final: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017DC0312&qid=1511882024684&from=EN>.

²³ Strategie pro jednotný digitální trh: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/policies/shaping-digital-single-market>.

²⁴ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1386/2013/EU ze dne 20. listopadu 2013 o všeobecném akčním programu Unie pro životní prostředí na období do roku 2020 „Spokojený život v mezích naší planety“ (Úř. věst. L 354, 28.12.2013, s. 171).

²⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/4/ES ze dne 28. ledna 2003 o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí a o zrušení směrnice Rady 90/313/EHS (Úř. věst. L 41, 14.2.2003, s. 26).

²⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/2/ES ze dne 14. března 2007 o zřízení Infrastruktury pro prostorové informace v Evropském společenství (INSPIRE) (Úř. věst. L 108, 25.4.2007, s. 1).

²⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 305/2011 ze dne 9. března 2011, kterým se stanoví harmonizované podmínky pro uvádění stavebních výrobků na trh a kterým se zrušuje směrnice Rady 89/106/EHS (Úř. věst. L 88, 4.4.2011, s. 5).

a výrobky, které jsou v kontaktu s pitnou vodou. Technické překážky pro stavební výrobky lze odstranit jen zavedením harmonizovaných technických specifikací pro účely posuzování vlastností stavebních výrobků, a proto je nutné zavést nezbytné harmonizované normy a zveřejnit je v Úředním věstníku Evropské unie v souladu s nařízením (EU) č. 305/2011.

Bezpečnostními hledisky se zabývají další politiky Unie, zejména směrnice (EU) 2016/1148 o opatřeních k zajištění vysoké společné úrovně bezpečnosti sítí a informačních systémů v Unii²⁸ („směrnice o bezpečnosti sítí a informací“). V říjnu 2017 Komise rovněž přijala akční plán na zvýšení připravenosti, odolnosti a koordinace na úrovni EU v případě útoků s použitím chemických, biologických, radiologických a jaderných látek (CBRN).

Návrh též reaguje na evropskou občanskou iniciativu tím, že vyžaduje, aby členské státy zajistily přístup k vodě zranitelným a marginalizovaným skupinám. To pomůže také při provádění politiky EU týkající se integrace Romů v souladu s rámcem EU pro vnitrostátní strategie integrace Romů²⁹ a doporučením Rady o účinných opatřeních v oblasti integrace Romů v členských státech³⁰.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právní základ

Návrh vychází z čl. 192 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie (bývalého článku 130s Smlouvy o založení Evropského společenství). Jedná se o tentýž právní základ jako u směrnice, která je předmětem přepracování.

• Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)

EU sdílí s členskými státy pravomoc regulovat životní prostředí a zdraví v odvětví vodohospodářství. To znamená, že EU může přijímat právní předpisy pouze v takovém rozsahu, jak jí to umožňují Smlouvy, a musí dodržovat zásady nezbytnosti, subsidiarity a proporcionality.

Cílů směrnice, zejména cíle chránit lidské zdraví před nepříznivými účinky jakéhokoli znečištění vody určené k lidské spotřebě, bude dosaženo stanovením minimálních norem jakosti na úrovni EU i minimálních požadavků na monitorování, podávání zpráv, přístup k vodě, transparentnost a nápravná opatření v případech, kdy uvedené normy nebudou dodrženy. Členské státy mohou určit, jaké konkrétní opatření (například typ nápravných opatření, vlastní monitorovací programy) chtějí přijmout.

Původním podnětem k revizi směrnice byla evropská občanská iniciativa „Right2Water“, kterou podpořilo přes 1,8 milionu podepisujících osob. Přijetí opatření na úrovni EU k zajištění přístupu k pitné vodě požadoval také Evropský parlament ve své odpovědi na

²⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1148 ze dne 6. července 2016 o opatřeních k zajištění vysoké společné úrovně bezpečnosti sítí a informačních systémů v Unii (Úř. věst. L 194, 19.7.2016, s. 1).

²⁹ COM(2011) 173 final.

³⁰ Doporučení Rady (2013/C 378/01) ze dne 9. prosince 2013 o účinných opatřeních v oblasti integrace Romů v členských státech (Úř. věst. C 378, 24.12.2013, s. 1).

iniciativu³¹ a v reakci na závazek EU týkající se cílů udržitelného rozvoje OSN³². Tento návrh proto stanoví obecná pravidla na úrovni EU, a to v rámci pravomocí EU a při plném zohlednění zásady subsidiarity, ale členským státům poskytuje určitý prostor pro uvážení při rozhodování, jak povinnost zlepšení přístupu k nezávadné pitné vodě provádět.

A konečně, hodnocení programu REFIT rovněž potvrdilo přidanou hodnotu právních předpisů o pitné vodě na úrovni EU, jelikož časem mohou značně pomoci harmonizovat jakost vody v celé Evropě. To se ukázalo například u členských států, zejména těch menších, které nemají vždy zdroje a specifické odborné znalosti, a které proto očekávají, že EU bude nadále stanovovat základní chemické a mikrobiologické ukazatele a související hodnoty pro pitnou vodu. Mnoho zúčastněných subjektů také trvalo na tom, že opatření EU představují nejlepší způsob, jak řešit nová zdravotní rizika související s vodou.

Vzhledem k rozsahu a účinkům opatření stanovených ve směrnici lze cílů směrnice dosáhnout lépe na úrovni EU než na vnitrostátní úrovni.

- **Proporcionalita**

Průvodní posouzení dopadů poskytuje podrobnější informace o proporcionalitě a nákladové efektivnosti možností uvedených v tomto legislativním návrhu. Celkově ukazuje, že nejvhodnější a nákladově nejefektivnější opatření, která by mohla být přijata na úrovni EU při revizi směrnice, jsou tato:

- a) přezkum a aktualizace seznamu ukazatelů ve směrnici podle nejnovějších vědeckých poznatků a současně zavedení přístupu založeného na posouzení rizik pro velké a malé dodavatele vody;
- b) zlepšení pravidel týkajících se transparentnosti a přístupu spotřebitelů k aktuálním informacím;
- c) zlepšení a zjednodušení podávání zpráv;
- d) odstranění překážek, které znemožňují volný obchod s materiály, které jsou v kontaktu s pitnou vodou;
- e) zlepšení přístupu k nezávadné pitné vodě.

- **Volba nástroje**

Tento návrh podstatným způsobem mění směrnici 98/83/ES a doplňuje řadu nových ustanovení. V zájmu srozumitelnosti se navrhuje použít metodu přepracování. Vzhledem k tomu, že přepracovávaným nástrojem je směrnice, je tento návrh z důvodu konzistentnosti tvorby právních předpisů a usnadnění provedení aktu členskými státy ve vnitrostátním právu rovněž návrhem směrnice.

³¹ Usnesení Evropského parlamentu ze dne 8. září 2015 o opatřeních navazujících na evropskou občanskou iniciativu týkající se práva na vodu („Right2Water“).

³² Cíle udržitelného rozvoje, Evropská komise (2017): https://ec.europa.eu/europeaid/policies/sustainable-development-goals_en.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ *EX POST*, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

• Hodnocení *ex post* / kontroly účelnosti platných právních předpisů

Komise hodnotila výsledky směrnice 98/83/ES podle pěti kritérií:

- účinnost,
- efektivnost,
- soudržnost,
- relevance a
- přidaná hodnota EU.

Hodnocení bylo provedeno souběžně se studií posouzení dopadů a problémové oblasti, které byly při hodnocení zjištěny, se odrážejí v definicích problémů a politických možnostech v posouzení dopadů.

Z hodnocení vyplývá, že směrnice je *účinná*, pokud jde o plnění jejích cílů a pomoc chránit lidské zdraví před nepříznivými účinky znečištění vody zajišťováním vysoké úrovně dodržování hodnot ukazatelů. Relevance míry souladu určené podle ukazatelů, které jsou částečně zastaralé, je však poněkud omezená. Bylo též zjištěno, že článek 10 směrnice týkající se „materiálů, které jsou v kontaktu s pitnou vodou“ ponechává členským státům příliš velkou volnost při stanovování „potřebných opatření“. To vedlo k dalším zkouškám a kontrolám při uvádění výrobku na trh v jiném členském státě, díky čemuž se ustanovení stalo neúčinným.

Při analýze *efektivnosti* byly celkové náklady na zásobování pitnou vodou v EU v roce 2014 odhadnuty zhruba na 46,5 miliardy EUR. Z toho 8,3 miliardy EUR lze připisovat provádění směrnice. Přestože přínosy směrnice pro zdraví nebylo možné kvantifikovat³³, při hodnocení bylo zjištěno, že celkové přiřaditelné přínosy významně převažují nad celkovými přiřaditelnými náklady. Nebyla zjištěna žádná ustanovení, která by způsobovala nadměrné administrativní náklady související s monitorováním, poskytováním informací a podáváním zpráv. Z hodnocení vyplývá, že významnou zbytečnou zátěž pro odvětví představuje pouze flexibilita, kterou umožňuje článek 10 směrnice 98/83/ES (jak je vysvětleno výše).

Soudržnost směrnice 98/83/ES s rámcovou směrnicí o vodě je obzvlášť důležitá, jelikož ochrana zdrojů pitné vody je nedílnou součástí plánů a opatření v souladu s rámcovou směrnicí o vodě. Směrnice 98/83/ES nezmiňuje ochranu vodních zdrojů využívaných k odběru pitné vody zejména z toho důvodu, že byla přijata před rámcovou směrnicí o vodě. Tento chybějící prvek je potřeba doplnit, aby bylo zajištěno uplatňování zásady „znečišťovatel platí“ i zásady předběžné opatrnosti. Návrh tudíž pomůže zlepšit soudržnost obou směrnic zavedením přístupu založeného na posouzení rizik od odběru vody až ke kohoutku a zlepšením výměny informací a komunikace mezi orgány členských států a dodavateli vody v zájmu zajištění uceleného cyklu řízení v oblasti vody.

³³ V rámci posouzení dopadů bylo zjištěno, že kvantifikaci lze provádět pomocí zástupných ukazatelů.

Co se týče *relevance*, hodnocení zjistilo, že hodnoty ukazatelů stanovené ve směrnici 98/83/ES již nejsou vhodné, jelikož neodrážejí vědecký pokrok, lepší posuzování rizik, změny v chování spotřebitelů a nové tlaky na životní prostředí.

Přidaná hodnota EU směrnice 98/83/ES spočívá v tom, že zajišťuje stejnou úroveň ochrany lidského zdraví před nepříznivými účinky jakéhokoli znečištění vody v celé EU. Existují neoficiální důkazy o tom, že v EU bylo zaznamenáno méně závažných incidentů spojených s pitnou vodou než v jiných oblastech světa, to však nelze prokazatelně spojit s existencí směrnice 98/83/ES.

Hodnocení proto určilo tyto hlavní oblasti, kde se nabízí prostor pro zlepšení:

- seznam ukazatelů,
- neexistence přístupu založeného na posouzení rizika,
- nedostatečná transparentnost a nedostatečný přístup spotřebitelů k aktuálním informacím a
- materiály, které jsou v kontaktu s pitnou vodou.
- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

V souladu s pokyny pro zlepšování právní úpravy³⁴ proběhlo několik konzultací.

- Otevřená veřejná konzultace na základě online dotazníku

V návaznosti na evropskou občanskou iniciativu týkající se práva na vodu (*Right2Water*)³⁵ Komise od června do září 2014 provedla otevřenou veřejnou konzultaci ve všech jazycích věnovanou jakosti pitné vody. V rámci konzultace došlo 5 908 odpovědí a 138 stanovisek a pozičních dokumentů od klíčových zúčastněných subjektů. V září 2014 a říjnu 2015 pak Komise ještě uspořádala zasedání se zúčastněnými stranami, aby diskutovaly o transparentnosti a referenčním srovnávání.

- Cílené veřejné konzultace

Komise uspořádala v rámci cílených veřejných konzultací tři konference: v květnu 2015 k hodnocení programu REFIT, v prosinci 2015 k posouzení dopadů a v září 2016 o přezkumu norem pro pitnou vodu. Zúčastnila se široká škála zúčastněných stran, včetně vnitrostátních a regionálních orgánů, zástupců průmyslu, hospodářských sdružení a podniků a odborníků. Konference umožnily Komisi shromáždit řadu různých názorů a diskutovat přímo se zúčastněnými stranami. Ke všem konferencím byly vydány specifické pracovní dokumenty nebo dotazníky a veškeré prezentace a zápisy včetně seznamů účastníků byly zveřejněny³⁶.

³⁴ Zejména sady nástrojů 10 a 50 týkající se dvanáctitýdenní internetové veřejné konzultace a doplňujících přístupů a nástrojů s cílem zapojit všechny příslušné zúčastněné strany a zaměřit se na případné chybějící informace, které byly provedeny prostřednictvím následných cílených konzultací se zúčastněnými stranami.

³⁵ Evropská občanská iniciativa Right2Water: <http://www.right2water.eu/cs/>.

³⁶ Zasedání ze dne 23. září 2016: <https://circabc.europa.eu/w/browse/c8a02539-ab12-48b6-9367-38e40cafd6cb>; zasedání ze dne 26. května 2015: <https://circabc.europa.eu/w/browse/ca2f82a5-20ab->

- Mechanismus poskytování zpětné vazby programu REFIT

Po zveřejnění „počátečního posouzení dopadů“ na internetových stránkách věnovaných zlepšování právní úpravy dne 28. února 2017 získaly zúčastněné strany čas do 28. března 2017 na poskytnutí zpětné vazby k danému dokumentu.

- Další konzultace

Při několika dalších příležitostech Komise informovala zúčastněné subjekty o revizi a vyzvala je k předložení připomínek, například v lednu 2016 na semináři Paramount Seminar o ochraně pitné vody, který se těšil hojně účasti, nebo při diskusích v rámci různých zasedání skupin odborníků. Aby byla zajištěna maximální možná transparentnost tohoto procesu, byly všechny příslušné dokumenty použité při revizi, jako např. podpůrná studie k posouzení dopadů, zveřejněny³⁷.

Konzultace jednoznačně podpořily aktualizaci a revizi seznamu ukazatelů. Veřejná konzultace drtivou většinou podpořila zařazení sloučenin endokrinních disruptorů, látek používaných ve spotřebních výrobcích a léčivých přípravcích, na uvedený seznam, zatímco mnoho technických odborníků s tím nesouhlasilo. Většina zúčastněných subjektů se stavěla příznivě k celounijnímu provádění přístupu založeného na posouzení rizik. Chtěly však zajistit, aby členské státy měly v tomto ohledu dostatek flexibility. Na nutnost harmonizovat ustanovení týkající se materiálů a výrobků, které jsou v kontaktu s pitnou vodou, soustavně poukazovala řada zúčastněných subjektů.

Jasným podnětem z veřejné konzultace, zejména ze strany občanů, bylo přání mít k dispozici aktuálnější online informace o jakosti pitné vody. Spotřebitelé si nejsou jisti jakostí vody z kohoutku, když cestují v rámci EU do jiné země, a přestože je míra souladu vysoká, většinou se zdráhají jí důvěřovat. Stanoviska k tomu, zda by směrnice měla obsahovat ustanovení upravující přístup k vodě, se lišila. Ti, kdo byli proti, namítali, že přístup k vodě nespadá do oblasti působnosti směrnice, a měl by být tudíž řešen v rámci jiného právního předpisu EU nebo jinak.

- **Sběr a využití výsledků odborných konzultací**

Právní návrh a posouzení dopadů vycházejí z rozsáhlého souboru materiálů a studií, na něž odkazuje pracovní dokument útvarů Komise – posouzení dopadů.

V prosinci 2015 byl zahájen projekt spolupráce s regionální kanceláří WHO pro Evropu na podporu revize přílohy I směrnice 98/83/ES (seznam ukazatelů, které mají být součástí směrnice). Projekt byl dokončen v létě 2017³⁸. Podrobnější informace o doporučeních uvedeného projektu a o tom, jak byla využita v tomto návrhu Komise, jsou uvedeny v oddílu 5 „Ostatní prvky“.

[4106-9c44-7b67a911ac2f](https://ec.europa.eu/environment/water/water-drink/review_en.html)

a zasedání

ze

dne

8. prosince

2015:

³⁷

<https://circabc.europa.eu/w/browse/3fccab4b-812d-46be-8efe-1f866cf556c5>.

³⁸

<https://circabc.europa.eu/w/browse/4fea449b-0b66-4f0f-b934-0177cae4d7e2>
http://ec.europa.eu/environment/water/water-drink/review_en.html

Externí subjekty, jimž bylo zadáno, aby posoudily revizi směrnice, provedly několik studií, a sice:

- pokyny k materiálům pro uživatele a instalatéry³⁹,
- zpráva ze studie o výrobcích a materiálech, které jsou v kontaktu s pitnou vodou⁴⁰, a
- studie posouzení dopadů⁴¹.

Ve studii posouzení dopadů provedené nezávislými externími subjekty byl též použit modelovací nástroj k posouzení politických možností a upřednostňovaných balíčků politických opatření.

• **Posouzení dopadů**

Návrh vychází z posouzení dopadů, k němuž Výbor pro kontrolu regulace při Komisi dne 23. června 2017 vydal kladné stanovisko s výhradami⁴². Problémy, na něž poukázal Výbor pro kontrolu regulace, se zabýval revidovaný pracovní dokument útvarů Komise – posouzení dopadů, který obsahuje zvláštní kapitolu věnovanou změnám provedeným na základě stanoviska Výboru pro kontrolu regulace. Na základě hodnocení, konzultací se zúčastněnými stranami a evropské občanské iniciativy „Right2Water“ byla vypracována řada politických možností řešících každou zjištěnou problémovou oblast. Uvedené možnosti byly prozkoumány v posouzení dopadů s cílem určit, nakolik by mohly pomoci dosáhnout hlavního cíle směrnice chránit zdraví spotřebitelů, finanční dopady těchto možností a jejich dopad na životní prostředí do roku 2050. Zjištění jsou uvedena ve studii posouzení dopadů a pracovním dokumentu útvarů Komise – posouzení dopadů.

Pět politických možností zahrnuje:

- možnost změnit seznam ukazatelů ve směrnici podle nejnovějších norem prostřednictvím rozšíření či zkrácení seznamu,
- přijetí přístupu založeného na posouzení míry rizika pro velké a (malé) dodavatele vody,
- harmonizace norem týkajících se materiálů, které jsou v kontaktu s pitnou vodou,
- zlepšení přístupu spotřebitelů k aktuálním informacím a lepší sledování provádění a
- možnosti týkající se poskytování přístupu k vodě.

Na základě analýz a následného seřazení možností podle pořadí se ukázalo, že nejvhodnějším řešením všech problémových oblastí zjištěných při hodnocení by z dlouhodobého hlediska byla kombinace různých možností. Kombinace možností by zajistila:

³⁹ <http://publications.europa.eu/s/c6vG>.

⁴⁰ [https://circabc.europa.eu/d/a/workspace/SpacesStore/0b93e708-5e20-4c35-8fbd-8554a87e7cb5/09 %20-%20201.1 %20Study%20Report%20-%20Products-Materials%20in%20contact%20with%20Drinking%20Water.pdf](https://circabc.europa.eu/d/a/workspace/SpacesStore/0b93e708-5e20-4c35-8fbd-8554a87e7cb5/09%20-%20201.1%20Study%20Report%20-%20Products-Materials%20in%20contact%20with%20Drinking%20Water.pdf).

⁴¹ <http://publications.europa.eu/s/c6vH>.

⁴² http://ec.europa.eu/environment/water/water-drink/review_en.html

- vysoce kvalitní pitnou vodu pro všechny v EU. Aktualizace a vylepšení seznamu ukazatelů na základě doporučení WHO rovněž lidi ochrání před nově vznikajícími hrozbami pro lidské zdraví,
- modernější přístup k monitorování prostřednictvím využití přístupu založeného na posouzení rizik pro velké i malé dodavatele vody,
- modernizaci, a tím pádem také zjednodušení ustanovení o podávání zpráv,
- poskytování aktuálních a relevantních informací spotřebitelům,
- lepší přístup k vodě a poskytování přístupu k vodě zranitelným a marginalizovaným skupinám.

Možnosti byly uspořádány podle pořadí a byly vytvořeny tři balíčky politických opatření. Dva z nich (druhý a třetí balíček) byly upřednostňované z hlediska zdraví a životního prostředí. Malý nárůst nákladů u obou balíčků je legitimní a přínosy pro zdraví jej převažují. Oba balíčky politických opatření řeší všechny čtyři oblasti, kde existuje prostor pro zlepšení, zjištěné při hodnocení. Třetí balíček politických opatření dále významně zlepšuje situaci občanů EU bez vodovodní přípojky, jelikož prostřednictvím samostatné možnosti řeší problém přístupu k vodě, který určila evropská občanská iniciativa „Right2Water“ a šestý cíl udržitelného rozvoje. Tato samostatná možnost zahrnuje soubor opatření pro zlepšení přístupu k vodě, ale související dodatečné náklady na zavedení jsou s největší pravděpodobností nadhodnoceny, jelikož vzhledem k neexistenci přesnějších údajů vycházejí z předpokladu, že polovině občanů bez vodovodní přípojky by byly poskytnuty samostatné systémy pro úpravu vody.

Proto bylo rozhodnuto, že by tento legislativní návrh měl zachovat přínosy třetího balíčku politických opatření zavedením obecné povinnosti zlepšit přístup k pitné vodě pro všechny a zajistit přístup k vodě zranitelným a marginalizovaným skupinám a současně členským státům umožnit rozhodovat o tom, jak přístup k vodě zlepšit s ohledem na konkrétní místní situaci. Má se za to, že provedení těchto konkrétních opatření by bylo podstatně méně nákladné než poskytnutí alternativních systémů polovině občanů bez vodovodní přípojky (s čímž počítá třetí balíček politických opatření).

To je v souladu se zásadami proporcionality a subsidiarity, jelikož i přes stanovení obecné zásady na úrovni EU členským státům zůstane značný prostor pro uvážení, jak nejlépe přístup k vodě zajistit.

V praxi to znamená, že náklady a dopady návrhu budou v rozmezí od 5,9 miliardy EUR (druhý balíček politických opatření) a 7,3 miliardy EUR (třetí balíček politických opatření). Náklady ponесou zejména vodohospodářské subjekty. Spotřebitelé by zaznamenali pouze nepatrný nárůst nákladů na domácnost. Ovšem nehrozí, že by pitná voda byla cenově nedostupná. Uvedený nárůst by navíc vyvážila skutečnost, že lidé budou pít vodu z kohoutku namísto balené vody.

Administrativní náklady pro vnitrostátní orgány by byly zanedbatelné nebo by se snížily. Zjednodušení požadavků na podávání zpráv by například vedlo k úspoře ročních provozních nákladů ve výši 0,35 milionu EUR.

Oba balíčky politických opatření mají příznivý dopad na životní prostředí, jelikož se má za to, že důvěra spotřebitelů ve vodu z kohoutku poroste a spotřeba balené vody se sníží. Zajištění lepšího přístupu všech spotřebitelů k aktuálním informacím bude uvedený trend ještě více stimulovat. Požadavek, aby velcí i malí dodavatelé vody uplatňovali přístup založený na posouzení rizik, dále povede ke snížení nutnosti úpravy vody, a tím k úspoře energie a snížení objemu chemických látek uvolňovaných do životního prostředí. Přístup založený na posouzení rizik by měl též zlepšit zpracování znečišťujících látek u zdroje a uplatňování zásady „znečišťovatel platí“.

Požadavek, aby členské státy zlepšily přístup k vodě a zajistily určitou úroveň přístupu k vodě, bude pozitivním krokem ke splnění úkolů v rámci šestého cíle udržitelného rozvoje. Bude mít též příznivé vedlejší účinky na tvorbu pracovních míst.

- **Účelnost právních předpisů a zjednodušení**

Všechny možnosti zkoumané v posouzení dopadů mají buď zanedbatelný dopad na administrativní zátěž, nebo ji ve skutečnosti snižují, a to zejména díky tomu, že většinu nákladů nesou vodohospodářské subjekty, a nikoli vnitrostátní orgány. V zájmu snížení administrativní zátěže a zjednodušení postupů tento návrh vychází z posouzení dopadů tím, že významně redukuje povinnosti členských států podávat zprávy Komisi. Místo toho, aby se po členských státech požadovalo předkládání zpráv, budou muset vytvářet soubory dat obsahující výsledky monitorování pouze v případech, kdy dojde k překročení ukazatelů stanovených ve směrnici. Budou též muset poskytovat další informace, jako jsou posouzení rizik. Tím by se mělo ušetřit až 0,35 milionu EUR ročně.

V zájmu dodržování proporcionality budou mít malí dodavatelé vody delší lhůtu na provedení přístupu založeného na posouzení rizik než velcí a velmi velcí dodavatelé. Aby malí dodavatelé vody nebyli příliš zatěžováni, budou muset aktualizovat online informace v delších intervalech než velcí a velmi velcí dodavatelé.

A konečně navrhovaná ustanovení o poskytování informací spotřebitelům a transparentnosti znamenají, že návrh je „připraven pro využití na internetu“, jelikož vyžaduje, aby dodavatelé vody ve velké míře využívali digitálních prostředků k informování spotřebitelů o jakosti a nebezpečnosti v souvislosti s pitnou vodou.

- **Základní práva**

Jak uvádí Komise ve svém sdělení o evropské občanské iniciativě „*Voda a hygiena jsou lidská práva! Voda je veřejné dobro, ne komodita!*“⁴³, přístup k nezávadné pitné vodě a hygienickým zařízením neoddělitelně souvisí s právem na život a na lidskou důstojnost, která uznává Listina základních práv Evropské unie⁴⁴, a s potřebou přiměřené životní úrovně. Komise rovněž zdůraznila význam rozměru lidského práva, který je příznačný pro přístup k nezávadné pitné vodě, a zavázala se zajistit, že bude i nadále těžištěm jejích politik.

⁴³ COM(2014)177.

⁴⁴ Úř. věst. C 326, 26.10.2012, s. 391.

Během posledních deseti let mezinárodní právo uznalo právo na nezávadnou pitnou vodu a hygienu, a to především na úrovni OSN⁴⁵. Rezoluce Valného shromáždění OSN č. 64/292 uznává „právo na nezávadnou a čistou pitnou vodu a odpovídající hygienické podmínky jako základní lidské právo a zároveň nezbytný předpoklad pro plnohodnotný život a naplnění všech lidských práv“. Navíc v závěrečném výsledném dokumentu konference OSN o udržitelném rozvoji (Rio+20), která se konala v roce 2012, hlavy států, předsedové vlád a zástupci na vysoké úrovni opětovně potvrdili své „závazky, které se týkají práva všech lidí na přístup k nezávadné pitné vodě a na odpovídající hygienické podmínky, které má být postupně naplňováno v zájmu [jejich] občanů při plném respektování svrchovanosti jednotlivých států“⁴⁶. Uvedené závazky byly potvrzeny v roce 2015, kdy se hlavy států zavázaly k šestému cíli udržitelného rozvoje a souvisejícímu úkolu do roku 2030 „dosáhnout všeobecného a spravedlivého přístupu k nezávadné a cenově dostupné pitné vodě pro všechny“.

Na evropské úrovni Parlamentní shromáždění Rady Evropy ve svém prohlášení uvádí, že: „přístup k vodě musí být uznán za základní lidské právo, protože voda je pro život na zemi nepostradatelná a je zdrojem, o nějž se musí dělit celé lidstvo“⁴⁷. EU rovněž potvrdila, že „všechny státy odpovídají za zajištění lidských práv, pokud jde o přístup k nezávadné pitné vodě, jež musí být dostupná, z fyzického i ekonomického hlediska, a přijatelné kvality“⁴⁸.

Komise k tomu přihlédla při vypracování své odpovědi na evropskou občanskou iniciativu „Right2Water“ a tohoto legislativního návrhu.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Návrh nemá žádné důsledky pro rozpočet Komise. Očekává se, že může být proveden v rámci stávajících přidělů Komise a Evropské agentury pro životní prostředí a že nejsou zapotřebí žádné další prostředky.

5. OSTATNÍ PRVKY

• Plány provádění a způsoby monitorování, hodnocení a podávání zpráv

Od velkých dodavatelů se očekává, že provedou přístup založený na posouzení rizik do tří let, zatímco malí dodavatelé vody na to budou mít šest let.

Přílohy budou pravidelně přezkoumávány s ohledem na vědecký a technický pokrok. Celá směrnice bude vyhodnocena po dvanácti letech od jejího provedení ve vnitrostátním právu, aby bylo možné získat údaje za dva úplné šestileté cykly.

⁴⁵ Rezoluce Valného shromáždění OSN č. 64/292 ze dne 3. srpna 2010 a rezoluce Rady OSN pro lidská práva č. 7/22 ze dne 28. března 2008 a č. 15/9 ze dne 6. října 2010.

⁴⁶ <http://www.un.org/en/sustainablefuture/>.

⁴⁷ Rezoluce č. 1693/2009 Parlamentního shromáždění Rady Evropy.

⁴⁸ Prohlášení vysoké představitelky Catherine Ashtonové jménem Evropské unie ze dne 22. března 2010 u příležitosti Světového dne vody (Doc 7810/10).

Aby bylo zajištěno, že směrnice splní svůj cíl chránit lidské zdraví před nepříznivými účinky znečištěné pitné vody, a dosaženo zlepšení v ostatních oblastech, v nichž byla směrnice shledána jako méně optimální, byla navržena řada různých ukazatelů úspěšnosti, které se použijí při hodnocení v budoucnosti a budou vytvořeny ve spolupráci s Evropskou agenturou pro životní prostředí s přihlédnutím ke zjištění kontroly účelnosti⁴⁹ monitorování životního prostředí a podávání zpráv. Ukazatele úspěšnosti jsou tyto:

- počet „incidentů“ (tj. případů možného ohrožení lidského zdraví) a případů překročení mezních hodnot v EU. V rámci nového systému podávání zpráv budou členské státy muset o těchto incidentech a jejich řešeních podávat zprávy efektivněji,
- počet lidí v EU, kteří mají přístup k vodě určené k lidské spotřebě,
- dlouhodobé dopady na zdraví způsobené jakostí pitné vody – to si vyžádá další epidemiologické studie ve spolupráci se specializovanou organizací, jako je WHO,
- nové požadavky týkající se transparentnosti a minimálních informací, které musí být k dispozici online, například míra úniků v sítích. To umožní systematické analyzování úrovně provádění a výsledků.

- **Informativní dokumenty (u směrnice)**

Vzhledem k oblasti působnosti návrhu a ke skutečnosti, že představuje přepracované znění stávající směrnice (směrnice 98/83/ES), kterou všechny členské státy v plném rozsahu provedly ve svém vnitrostátním právu, není odůvodněné ani přiměřené požadovat informativní dokumenty o tomto provedení.

- **Podrobné vysvětlení toho, jak byla v návrhu zohledněna doporučení WHO týkající se ukazatelů a jejich hodnot**

Stávající hodnoty ukazatelů stanovené v příloze I směrnice 98/83/ES vesměs vycházejí z obecných zásad pro pitnou vodu Světové zdravotnické organizace. Uvedené obecné zásady se pravidelně aktualizují a naposledy byly pozměněny na začátku roku 2017 prvním dodatkem ke čtvrtému vydání⁵⁰.

Mezi obecnými zásadami WHO a směrnicí 98/83/ES byly určité rozdíly, pokud jde o stanovení ukazatelů a jejich hodnot, již v okamžiku přijetí směrnice v roce 1998. Například:

- obecné zásady WHO neobsahují normy pro skupinu pesticidů, zatímco směrnice obsahuje všechny pesticidy a jejich produkty rozkladu,
- směrné hodnoty WHO jsou spojovány s rizikem vzniku rakoviny 10^{-5} v průběhu života, zatímco EU se z hlediska politiky rozhodla přijmout obezřetnější přístup a zvolila jako přijatelnou hodnotu rizika 10^{-6} .

⁴⁹ Fitness Check on Reporting and Monitoring of environment legislation (Kontrola účelnosti podávání zpráv a monitorování v oblasti právních předpisů o ochraně životního prostředí): http://ec.europa.eu/environment/legal/reporting/fc_overview_en.htm a COM(2017) 312 final: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017DC0312&qid=1511882024684&from=EN>.

⁵⁰ Čtvrté vydání obecných zásad bylo zveřejněno v roce 2011 a první dodatek k tomuto čtvrtému vydání na začátku roku 2017.

V prosinci 2015 Komise a regionální kancelář WHO pro Evropu dokončily projekt s názvem „*Drinking Water Parameter Cooperation Project*“ (Projekt spolupráce týkající se ukazatelů pro pitnou vodu), jehož závěrečná zpráva byla zveřejněna v roce 2018⁵¹ (dále jen „zpráva WHO“). Cílem projektu bylo poskytnout politicky relevantní a vědecky podložené poradenství k revizi přílohy I směrnice.

Mezi doporučeními, která organizace WHO uvedla ve své zprávě, a návrhem panuje značná míra shody. Doporučení zejména potvrzují potřebu regulovat seznam vybraných ukazatelů ze stovek ukazatelů, u nichž existuje směrná hodnota WHO. Komise z tohoto seznamu převzala valnou většinu doporučených ukazatelů a jejich hodnot, ale u několika ukazatelů navrhla jiný přístup. Tento oddíl zdůvodňuje, proč se Komise v několika případech doporučeními WHO neřídí.

1. Ukazatele, které WHO doporučila vyjmout z přílohy I

Zpráva WHO doporučila vyjmout ze směrnice pět ukazatelů vzhledem k malému výskytu těchto látek v pitné vodě, který je zpravidla dán incidenty způsobujícími znečištění:

- **benzen,**
- **kyanidy,**
- **1,2-dichlorethan,**
- **rtuť a**
- **polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU).**

WHO vyjmutí těchto ukazatelů odůvodnila tím, že členské státy je mohou v případě potřeby nadále monitorovat na základě hodnoty v pokynech WHO. Zúčastněné subjekty, a zejména orgány členských států, se výrazně zasazovaly za to, aby se nevyjímaly ze zdravotních důvodů a také proto, že je nezbytné mít na úrovni EU stanovenou závaznou hodnotu. **Bylo tudíž rozhodnuto, že v příloze I zůstanou.** Přístup založený na posouzení rizik stanovený ve směrnici však umožňuje dodavatelům vody za určitých podmínek ukazatel ze seznamu látek, které mají být monitorovány, vyjmout; dodavatelé vody jsou tudíž oprávněni uvedené ukazatele nemonitorovat, pokud nejsou v zásobované oblasti relevantní. V neposlední řadě je třeba uvést, že čistírny odpadních vod potřebné k dodržování uvedených mezních hodnot, již byly postaveny.

2. Hodnoty ukazatelů, které WHO doporučila zvýšit

Zpráva WHO doporučila aktualizovat hodnotu **antimonu (z 5 na 20 µg/l), boru (z 1 na 2,4 mg/l) a selenu (z 10 na 40 µg/l)** na základě posledních dostupných směrných hodnot stanovených s ohledem na zdraví a zveřejněných v prvním dodatku ke čtvrtému vydání obecných zásad WHO. Nicméně vzhledem k tomu, že současné hodnoty jsou stanoveny již desítky let, má se za to, že si to nevyžádá žádné další náklady, jelikož metody úpravy vody ke splnění uvedených mezních hodnot se již používají. Přístup založený na posouzení rizik každopádně umožňuje dodavatelům vody za určitých podmínek ukazatel ze seznamu látek,

⁵¹ http://ec.europa.eu/environment/water/water-drink/review_en.html

které mají být monitorovány, vyjmout. **Původní, přísnější hodnoty byly tudíž v příloze I směrnice ponechány.**

Co se týče **boru**, v regionech, kde se vyskytují horniny s vysokým obsahem boru a kde se bor vyskytuje přirozeně v podzemní vodě, bylo povoleno několik vnitrostátních odchylek. Revizi hodnoty pro bor požadoval také Evropský parlament (E-9146/2016, P-0848/2016, E-10 109/2014). Evropský úřad pro bezpečnost potravin sice v poslední době nevydal žádné oficiální stanovisko, v minulosti však doporučil⁵², aby v zájmu ochrany všech věkových skupin přírodní minerální voda neobsahovala více než 1,5 mg boru.

3. Nové ukazatele, které WHO doporučuje začlenit

3.1 Chlorečnany a chloritany

Zpráva WHO doporučila začlenit nové ukazatele, a sice **chlorečnany (ClO_3) a chloritany (ClO_2)** a jejich hodnotu shodně stanovit na 0,7 mg/l. V obou případech se jedná převážně o vedlejší produkty dezinfekce chlornanem. Organizace WHO uznala, že tato hodnota může být příliš vysoká, a poznamenala, že pokud je možné dodržet nižší hodnoty, pak by takové nižší hodnoty byly vhodné. Byla zjištěna jedna příčina problému, a sice že chlorečnan vzniká v roztocích chlornanu, které nejsou čerstvé a skladují se po dlouhou dobu, zejména při vyšších teplotách.

Evropský úřad pro bezpečnost potravin ve zvláštním stanovisku z roku 2015⁵³ zjistil, že chlorečnan v pitné vodě v koncentraci 0,7 mg/kg (hodnota navrhovaná organizací WHO) by mohl vést k nadměrné expozici chlorečnanu u kojenců a batolat. Úřad dále zjistil, že chlorečnan může bránit absorpci jodu, ačkoli je zapotřebí více údajů z oblasti lidského zdraví o inhibici absorpce jodu chlorečnanem. Úřad EFSA též odkázal na Společný výbor odborníků FAO/WHO pro potravinářské přídatné látky (JECFA), který chlorečnan hodnotil a s ohledem na zdraví odvodil hodnotu 0,01 mg/kg tělesné hmotnosti jako toxikologickou referenční hodnotu pro posouzení chronických rizik, což by u pitné vody představovalo hodnotu 0,24 mg/l.

Komise se tudíž domnívá, že je opodstatněné stanovit **hodnotu pro chlorečnany a chloritany na přísnější úrovni 0,25 mg/l, což je zhruba třikrát nižší hodnota, než navrhuje WHO.**

3.2 Perfluorované sloučeniny

Zpráva WHO doporučila přijmout hodnoty ukazatelů pro dvě jednotlivé perfluorované sloučeniny: pro perfluoroktansulfonovou kyselinu (**PFOS**) **by měla být stanovena hodnota 0,4 $\mu\text{g/l}$** a pro perfluorooktanovou kyselinu (**PFOA**) **hodnota 4 $\mu\text{g/l}$** .

⁵² Stanovisko vědecké komise pro kontaminující látky v potravinovém řetězci ze dne 22. června 2005 vypracované na žádost Komise týkající se koncentračních limitů pro bor a fluor v přírodních minerálních vodách

⁵³ http://www.efsa.europa.eu/sites/default/files/scientific_output/files/main_documents/237.pdf
<https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4135/>

PFOS a PFOA byly původně nejběžnější perfluorované sloučeniny. Nacházejí se v podzemní vodě především v důsledku kontaminace půdy hasícími pěny, které se rozkládají na tyto a některé další perfluorované sloučeniny. Mohou však být také důsledkem průmyslového znečištění a pocházet z výrobků z vody či tuk odpuzujících materiálů, jako jsou teflonové pánve, nepromastitelný papír, grily na pizzu nebo vodu či nečistoty odpuzující vybavení pro venkovní sporty.

PFOS a PFOA jsou perzistentní, bioakumulativní a toxické látky. PFOS byla původně na seznamu omezených látek v příloze XVII nařízení REACH⁵⁴, ale nyní je regulována jako perzistentní organická znečišťující látka v souladu s nařízením (ES) č. 850/2004⁵⁵. PFOA, její soli a látky příbuzné PFOA byly doplněny na seznam omezených látek v příloze XVII nařízení REACH dne 14. června 2017⁵⁶, jelikož Komise se domnívala, že výroba, používání a prodej těchto látek představuje nepřijatelné riziko pro lidské zdraví a životní prostředí.

Perfluorhexan-1-sulfonová kyselina a její soli (PFHxS) byly přidány na seznam látek vzbuzujících mimořádné obavy (pro případné zahrnutí do přílohy XIV) dne 7. července 2017 jako „vysoce perzistentní a vysoce bioakumulativní látky“ podle čl. 57 písm. e) nařízení REACH.

Existuje však širší škála látek s různě dlouhým řetězcem, které mohou obsahovat perfluoroalkylkarboxylové kyseliny (včetně PFOA), perfluoroalkansulfonové kyseliny (včetně PFOS), perfluoroalkansulfonové kyseliny, fluortelomer-alkoholy a perfluoroalkan sulfonamidy. PFOA a PFOS jsou nejběžnější látky, ale jelikož byly nahrazeny podobnými per- a polyfluorovanými alkylovými sloučeninami (PFAS) často s kratším řetězcem, je pravděpodobné, že PFOA a PFOS již nejsou reprezentativní pro tuto skupinu antropogenních perzistentních chemických látek⁵⁷.

V současné době neexistuje legislativní přístup, který by reguloval celou skupinu těchto látek, a žádný konečný seznam všech dostupných látek. Švédsko provedlo rozsáhlý výzkum sloučenin PFAS⁵⁸. Švédský úřad pro kontrolu potravin doporučil mezní hodnoty pro pitnou vodu založené na přítomnosti jedenácti sloučenin PFAS (PFBS, PFHxS, PFOS, 6:2 FTSA, PFBA, PFPeA, PFHxA, PFHpA, PFOA, PFNA a PFDA). Pokud se objeví všech těchto jedenáct PFAS v koncentracích přesahujících 0,09 µg/l, úřad doporučuje, aby byla co nejdříve

⁵⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ze dne 18. prosince 2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek, o zřízení Evropské agentury pro chemické látky, o změně směrnice 1999/45/ES a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 793/93, nařízení Komise (ES) č. 1488/94, směrnice Rady 76/769/EHS a směrnic Komise 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Úř. věst. L 396, 30.12.2006, s. 1), dále jen „nařízení REACH“.

⁵⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 850/2004 ze dne 29. dubna 2004 o perzistentních organických znečišťujících látkách a o změně směrnice 79/117/EHS (Úř. věst. L 158, 30.4.2004, s. 7).

⁵⁶ Nařízení Komise (EU) 2017/1000 ze dne 13. června 2017, kterým se mění příloha XVII nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek, pokud jde o perfluoroktanovou kyselinu (PFOA), její soli a chemické látky příbuzné PFOA (Úř. věst. L 150, 14.6.2017, s. 14).

⁵⁷ Příklad ze Švédska ukazuje pokles PFOS ve vodě: <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0013935117308976/>.

⁵⁸ <http://www.kemi.se/en/global/rapporter/2015/report-7-15-occurrence-and-use-of-highly-fluorinated-substances-and-alternatives.pdf/>.

přijata opatření ke snížení znečištění. Spojené státy mají stanovené zdravotně nezávadné hodnoty pro PFOA/PFOS na 0,07 µg/l. Seznam prioritních látek stanovený ve směrnici 2008/105/ES⁵⁹ zahrnuje PFOS s hodnotou 0,00065 µg/l. To ukazuje, že nižších hodnot ukazatelů, než jaké doporučuje WHO, lze dosáhnout. Vzhledem k tomu, že tyto látky nepatří do životního prostředí, navrhuje se přijmout preventivní přístup podle přístupu používaného pro pesticidy ve směrnici 98/83/ES. Komise tudíž navrhuje odchýlit se od hodnot 4 µg/l (PFOA) a 0,4 µg/l (PFOS) pro tyto dvě jednotlivé látky, jak doporučuje WHO, a místo toho regulovat celou skupinu.

Navrhuje regulovat skupinu PFAS, jak ji definuje OECD⁶⁰, a navrhované hodnoty jsou **0,1 µg/l pro jednotlivé sloučeniny PFAS a 0,5 µg/l pro PFAS celkově** stejně, jako je tomu u pesticidů. Tyto hodnoty jsou vyšší než uvedené hodnoty ve Švédsku nebo Spojených státech, a proto by jejich splnění mělo být proveditelné.

4. Endokrinní disruptory

WHO nenavrhla směrné hodnoty pro endokrinní disruptory (EDC), ale doporučila, že by bylo možné použít preventivní referenční hodnoty pro ochranu vodních organismů, které se blíží stávajícím nebo případným budoucím normám kvality životního prostředí, jelikož vodní organismy jsou citlivější vůči účinkům estrogenních EDC než savci včetně člověka. WHO navrhla tyto tři reprezentativní endokrinní disruptory a referenční hodnoty:

- **β-estradiol:** 0,001 µg/l,
- **nonylfenol:** 0,3 µg/l, a
- **bisfenol A:** 0,01 µg/l.

Přestože WHO uvedla, že v současné době neexistují žádné důkazy o zdravotních rizicích pitné vody, která představuje méně významný zdroj expozice, a že jsou taková rizika nepravděpodobná, bylo rozhodnuto na základě zásady předběžné opatrnosti tyto ukazatele do směrnice zahrnout.

WHO nedoporučuje do seznamu ukazatelů v příloze I směrnice zahrnout všechny endokrinní disruptory, jelikož má za to, že rutinní monitorování celé škály těchto sloučenin by nyní bylo obtížné, nákladné a neefektivní při předcházení znečištění pitné vody.

Tyto tři látky byly vybrány jako referenční látky, protože je známo, že se vyskytují v povrchových zdrojích vody, na něž mají vliv upravené odpadní vody a jiné vypouštěné vody. β-estradiol je přírodní estrogen. Stanovisko Vědeckého výboru pro zdravotní a environmentální rizika⁶¹ (SCHER) a související dokumentace označují vlastnosti narušující činnost endokrinního systému jako klíčový mechanismus účinku k odvození normy kvality životního prostředí pro tuto sloučeninu. SCHER podpořil stanovení normy kvality životního

⁵⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/105/ES ze dne 16. prosince 2008 o normách environmentální kvality v oblasti vodní politiky, změně a následném zrušení směrnic Rady 82/176/EHS, 83/513/EHS, 84/156/EHS, 84/491/EHS a 86/280/EHS a změně směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES (Úř. věst. L 348, 24.12.2008, s. 84).

⁶⁰ https://www.oecd.org/env/ehs/risk-management/PFC_FINAL-Web.pdf/.

⁶¹ https://ec.europa.eu/health/scientific_committees/environmental_risks/docs/scher_o_131.pdf/.

prostředí na hodnotu 0,4 ng/l, která se blíží hodnotě ukazatele 1 ng/l navrhované pro pitnou vodu.

Bisfenol A se hojně používá při výrobě některých plastů a epoxidových pryskyřic. V současné době je klasifikován jako látka toxická pro reprodukci kategorie 1B v souladu s nařízením (ES) č. 1272/2008⁶². Na základě návrhů francouzských orgánů bylo v EU nejprve omezeno použití bisfenolu A v termografickém papíru v EU (prosinec 2016), poté byl bisfenol A zařazen na seznam látek vzbuzujících mimořádné obavy (pro případné zahrnutí do přílohy XIV) nařízení REACH na základě harmonizované klasifikace jako reprotoxická látka kategorie 1B (leden 2017) a následně také na základě svých vlastností narušujících činnost endokrinního systému (červen 2017).

Nonylfenol je stavebním prvkem alkylfenoethoxylátů, které se používají v povrchově aktivních látkách, ačkoli tyto jsou v EU nyní zakázané. Na nonylfenol se rovněž vztahují omezení (příloha XVII nařízení REACH) a na základě svých vlastností narušujících činnost endokrinního systému byl zařazen na seznam látek vzbuzujících mimořádné obavy (pro případné zahrnutí do přílohy XIV) nařízení REACH (červen 2013) a na seznam prioritních látek v souladu se směrnicí 2008/105/ES.

Navrhuje se tudíž, aby pro tyto tři endokrinní disruptory byly použity hodnoty doporučené WHO. Jelikož přístup směrnice nestanoví „referenční hodnoty“ a nespecifikuje účel ukazatelů a hodnot, navrhuje se, aby byly zařazeny na seznam ukazatelů v příloze I. Tyto sloučeniny jsou navíc relativně nerozpustné ve vodě a lze je účinně odstranit běžnými adsorpčními metodami úpravy vody (např. břehová infiltrace, koagulace, ozonizace, granulované aktivní uhlí). Tyto sloučeniny budou tudíž považovány za jakýkoli jiný chemický ukazatel v souladu se směrnicí, což znamená, jak již bylo uvedeno výše, že dodavatelé vody mohou uvedené ukazatele ze seznamu monitorovaných ukazatelů za určitých podmínek vyjmout, pokud hodnocení rizik ukáže, že nejsou relevantní.

Komise se domnívá, že zahrnutí těchto tří endokrinních disruptorů do směrnice je odůvodněno na základě zásady předběžné opatrnosti. Má podporu zúčastněných subjektů. Zahrnutím těchto sloučenin též pomůže chránit lidské zdraví v rámci rozšířeného seznamu ukazatelů, který nastiňuje možnost 1.2 v posouzení dopadů.

5. Chrom a olovo

Zpráva WHO doporučuje zachovat stávající hodnotu ukazatele **10 µg/l pro olovo a 50 µg/l pro chrom celkem**.

WHO připomíná, že olovo je jednou z mála látek, o nichž je známo, že mají přímý dopad na zdraví prostřednictvím pitné vody, a že jejich koncentrace by proto měly být co nejnižší. Za tímto účelem Komise tudíž navrhuje snížit hodnotu **na 5 µg/l deset let** po vstupu směrnice

⁶² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 ze dne 16. prosince 2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí, o změně a zrušení směrnic 67/548/EHS a 1999/45/ES a o změně nařízení (ES) č. 1907/2006 (Úř. věst. L 353, 31.12.2008, s. 1).

v platnost. Během tohoto přechodného období deseti let bude zachována stávající hodnota 10 µg/l.

WHO uvádí, že hodnota chromu se přezkoumává. Probíhající diskuse s mnoha toxikology nasvědčují zavedení nižší hodnoty pro chrom a zejména pro toxičtější šestimocný chrom. Komise proto pro chrom použije stejný přístup jako pro olovo. Navrhuje snížit hodnotu o 50 % na **25 µg/l po přechodném období deseti let od vstupu směrnice v platnost**.

Návrh též stanoví pravidelný přezkum přílohy I (která stanoví uvedené hodnoty ukazatelů) a možnost změnit přílohu I s ohledem na vědecký pokrok. Je tudíž možné stanovit přísnější hodnoty pro oba tyto ukazatele před koncem desetiletého přechodného období, pokud to bude zdůvodněno budoucím vědeckým vývojem.

- **Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu**

Článek 1 – Cíl

Tento článek zůstává beze změny.

Článek 2 – Definice

Stávající definice byly poněkud upřesněny a byly doplněny nové definice („dodavatelé vody“, „prioritní prostory“ a „zranitelné a marginalizované skupiny“) v souladu s novými ustanoveními přepracovaného znění.

WHO doporučila zahrnout definici prioritních prostor pro účely snazšího uplatňování nových ustanovení týkajících se posouzení rizik v domovních rozvodech.

Článek 3 – Výjimky

Ustanovení zůstávají beze změny, odkazy na směrnici jsou pouze aktualizovány.

Článek 4 – Obecné povinnosti

Článek zůstává z velké části beze změny, jsou provedeny pouze formální úpravy nebo upřesnění znění.

Článek 5 – Normy jakosti

Článek zůstává z velké části beze změny, jsou provedeny pouze formální úpravy nebo upřesnění znění.

Článek 6 – Místo dodržování hodnot

Odstavce 2 a 3 byly zrušeny, ale z větší části je převzala nová ustanovení o posouzení rizik v domovních rozvodech (nový článek 10).

Článek 7 – Přístup k bezpečnosti vody založený na posouzení rizik (nový)

Tento článek představuje celkový přístup založený na posouzení rizik, slouží jako úvod k novým článkům 8, 9 a 10 a také zavádí obecné povinnosti týkající se posouzení rizik (pravidelné aktualizace a přezkumy a harmonogramy pro vypracování posouzení rizik).

Článek 8 – Posouzení nebezpečnosti vodních útvarů používaných k odběru vody určené k lidské spotřebě (nový)

Tento nový článek zavádí povinnosti týkající se provádění posouzení nebezpečnosti, zejména:

- určení míst odběru,
- určení nebezpečí a zdrojů znečištění,
- monitorování ukazatelů, které jsou relevantní pro zjištěná nebezpečí a zdroje znečištění. Monitorují se pouze relevantní ukazatele nebo znečišťující látky. Mohou zahrnovat ukazatele, které musí být dodržovány u vody z kohoutku v souladu s touto směrnicí, ale také znečišťující látky nebo látky již monitorované ve vodních útvarech v souladu s rámcovou směrnicí o vodě či mikroplasty. Mikroplasty vzbuzují obavy zejména vzhledem ke svým nepříznivým účinkům na mořské a sladkovodní prostředí, vodní organismy, biologickou rozmanitost a popřípadě na lidské zdraví, jelikož díky malé velikosti se snadněji vstřebávají a bioakumulují v organismech, nebo k toxickým účinkům složitých směsí chemických látek, z nichž se tyto částice skládají.

Na základě určení nebezpečí a monitorování mohou členské státy přijmout tato opatření:

- osvobodit dodavatele vody od povinnosti provádět dodatečnou úpravu vody a/nebo monitorování nebo na nich tyto činnosti požadovat,
- přijmout preventivní opatření k zabezpečení oblasti odběru vody,
- přijmout zmírňující opatření s cílem řešit zdroj znečištění, včetně výzkumu dopadů, například mikroplastů, na vodní ekosystémy a lidské zdraví a najít řešení, jak případná rizika zmírnit.

Článek 9 – Posouzení rizik dodávky (nový)

Tento článek zavádí povinnosti týkající se posouzení rizik dodávky dodavatelem vody. Uvedená ustanovení nejsou nová, jelikož tyto povinnosti již byly zavedeny v roce 2015 změnou přílohy II směrnice. Část přílohy II směrnice 98/83/ES byla tudíž přesunuta do tohoto článku 9. Část C přílohy II nyní obsahuje pouze technické specifikace k nastavení četnosti monitorování ukazatelů, které jsou předmětem posouzení rizik dodávky.

Článek 10 – Posouzení rizik v domovních rozvodech (nový)

Tento nový článek zavádí povinnosti týkající se posouzení rizik v domovních rozvodech, zejména:

- posouzení rizik spojených s domovními rozvody, včetně rizik souvisejících s výrobky a materiály, které jsou v kontaktu s pitnou vodou,
- monitorování těchto ukazatelů: olovo a bakterie rodu *Legionella*. U posledně jmenovaného ukazatele organizace WHO zjistila, že způsobuje nejvyšší zdravotní zátěž ze všech vodních patogenů v Unii. Kromě toho Evropské středisko pro prevenci a kontrolu nemocí rovněž doporučuje provádět pravidelné kontroly člověkem vytvořených vodních systémů a uplatňovat vhodná kontrolní opatření na tyto systémy jako prevenci výskytu legionářské nemoci v turistických ubytovacích

zařízení, nemocnicích, zařízeních dlouhodobé zdravotní péče nebo jiných zařízeních, kde může hrozit expozice velkého počtu lidí⁶³.

Na základě posouzení rizik a monitorování mohou členské státy přijímat opatření, jako jsou školení určená instalatérům, poskytování informací a poradenství majitelům domů, vhodné metody úpravy vody ve spolupráci s dodavateli vody atd. Tento článek kromě toho také částečně řeší aspekty zahrnuté v bývalém článku 10 (výrobky, které jsou v kontaktu s pitnou vodou) a zajišťuje soulad s nařízením (EU) č. 305/2011, podle něhož se stanoví normy pro stavební výrobky, které jsou v kontaktu s pitnou vodou.

Článek 11 – Monitorování (bývalý článek 7)

Musí být ustanoveny monitorovací programy zahrnující veškeré různé monitorovací povinnosti stanovené v této směrnici. Členské státy se mohou rozhodnout, zda budou monitorovací programy ustanoveny vnitrostátními orgány nebo delegovány například na dodavatele vody. Je však pravděpodobné, že monitorování z velké části v praxi provádějí dodavatelé vody v zájmu zajištění jakosti vody z kohoutku. Jelikož se nové monitorovací povinnosti zavádějí v souvislosti s posouzením nebezpečnosti (článek 8) a posouzením rizik v domovních rozvodech (článek 10), je nezbytné vyjasnit tento článek a jeho souvislost s přílohou II.

Odstavce 1, 5 a 6 zůstávají beze změny.

Odstavec 2 se pozměňuje tak, aby odkazoval na monitorování, které má být prováděno v souladu s novými články 8 a 9 (posouzení nebezpečnosti a posouzení rizik v domovních rozvodech), a na „pravidelné“ monitorování ukazatelů uvedených v části A a B přílohy I, v souladu s přílohou II. V posledně jmenovaném případě si monitorování mohou upravit dodavatelé vody na základě posouzení rizik dodávky.

Bývalý odstavec 4 (možnost přijímat pokyny pro monitorování) se zrušuje, jelikož je považován za zbytečný. Možnost změnit přílohu II (která se týká specifikací pro monitorování) je však zachována v čl. 18 odst. 2 (prostřednictvím aktů v přenesené pravomoci).

Článek 12 – Nápravná opatření a omezení užívání (bývalý článek 8)

Odstavec 1 zůstává beze změny.

Odstavec 2 se pozměňuje tak, aby odkazoval na nový seznam ukazatelů pro posouzení rizik v domovních rozvodech, který je stanoven v části C přílohy I.

Odstavec 3 se pozměňuje tak, aby bylo jasné, že překročení hodnot stanovených v částech A a B přílohy I se automaticky považuje za možné ohrožení lidského zdraví. Toto vysvětlení je považováno za nezbytné s ohledem na několik probíhajících řízení o nesplnění povinnosti podle směrnice 98/83/ES.

Vkládá se nový odstavec 4 s cílem vyjasnit povinnosti týkající se informování spotřebitelů v případě překročení hodnot ukazatelů a/nebo možného ohrožení lidského zdraví. Většina z těchto povinností již byla ve směrnici 98/83/ES stanovena, ale bylo považováno za nezbytné

⁶³ Surveillance Report (Zpráva o dohledu) „Legionnaires' disease in Europe 2015“ (Legionářská nemoc v Evropě 2015), kterou zveřejnilo Evropské středisko pro prevenci a kontrolu nemocí dne 14. června 2017; <https://ecdc.europa.eu/sites/portal/files/documents/Legionnaires-disease-europe-2015.pdf>.

je vyjasnit a seskupit do jednoho odstavce v zájmu usnadnění jejich provádění a také s ohledem na několik probíhajících řízení o nesplnění povinnosti podle směrnice 98/83/ES.

Odstavec 5 zůstává beze změny.

Bývalý odstavec 6 se zrušuje, jelikož je považován za zbytečný.

Bývalý odstavec 7 se zrušuje, jelikož byla zrušena část C přílohy I o „indikačních ukazatelích“.

Povinnosti stanovené v bývalém odstavci 8 jsou zahrnuty do nového odstavce 4.

Bývalý článek 9 – Odchylky

Bývalý článek 9 se zrušuje. Složitý proces povolení tří odchylek na období tří let již není opodstatněný. Do směrnice byl původně začleněn, aby členské státy mohly dodržet hodnoty ukazatelů nově stanovené v roce 1998. Systém byl zjednodušen, ale princip je stejný jako ve směrnici 98/83/ES: pokud členský stát překročí hodnotu ukazatele, měl by se použít článek 11 o nápravných opatřeních (zákaz nebo omezení zásobování vodou, informování spotřebitelů, zdravotní poradenství atd.). Nemělo by být potřeba formálně přijmout prostřednictvím rozhodnutí hodnotu ukazatele, která překračuje hodnotu stanovenou ve směrnici.

Bývalý článek 10 – Zajištění jakosti úpravy vody, zařízení a materiálů (zrušený)

Bývalý článek 10 se zrušuje: má se za to, že tento článek již není ve směrnici 98/83/ES nutný, a je částečně nahrazen novým článkem 10 o posouzení rizik v domovních rozvodech. Místo toho proběhne nezbytná harmonizace v souladu s právními předpisy o vnitřním trhu a budou vydány normalizační mandáty v souladu s nařízením o stavebních výrobcích. Dokud nebudou uvedené normalizační mandáty provedeny a harmonizované normy zveřejněny v Úředním věstníku, bude zachován současný stav.

Článek 13 – Přístup k vodě určené k lidské spotřebě (nový)

Jedná se o nový článek, který byl vypracován zejména v reakci na výzvy evropské občanské iniciativy „Right2Water“ a na odpověď Komise na tuto iniciativu. Článek stanoví dvě hlavní povinnosti:

- za první, povinnost členských států zlepšit přístup k pitné vodě a podporovat užívání pitné vody prostřednictvím řady opatření, z nichž některá jsou v článku uvedena (posouzení podílu osob, které nemají přístup k pitné vodě, informování těchto osob o možnostech připojení k vodovodu, podněcování užívání vody z kohoutku ve veřejných budovách a restauracích, zajišťování, aby ve většině měst bylo k dispozici zařízení umožňující volný přístup k vodě z kohoutku atd.),
- za druhé, povinnost členských států přijmout veškerá nezbytná opatření k zajištění přístupu k vodě zranitelným a marginalizovaným skupinám. Když uvedené skupiny nemají přístup k vodě určené k lidské spotřebě ve smyslu této směrnice, měly by je členské státy urychleně informovat o jakosti vody, kterou mají k dispozici, a poskytnout jim nezbytné související zdravotní poradenství.

To by mělo přispět k závazku přijatému v rámci šestého cíle udržitelného rozvoje a souvisejícího cíle „dosáhnout všeobecného a spravedlivého přístupu k nezávadné a cenově dostupné pitné vodě pro všechny“. Koncepce spravedlivého přístupu k vodě je obvykle trojrozměrná a zahrnuje: zeměpisné rozdíly v poskytovaných službách (například vlivem

chybějící infrastruktury), obtíže, s nimiž se potýkají zranitelné a marginalizované skupiny (např. uprchlíci, kočující společenství, osoby bez domova a menšinové kultury, jako jsou Romové, Sintové, Travelleři, Kalé, Gens du voyage atd. bez ohledu na to, zda žijí usazeným způsobem života, či nikoli), které se snaží získat přístup k vodohospodářským službám, a finanční dostupnost. Co se týče cenové dostupnosti, jakákoli politika stanovování cen za vodu v Unii musí zohledňovat zásady návratnosti nákladů a znečišťovatel platí. Členské státy mohou při stanovování rozdílných sazeb za vodu zohledňovat rozdílné ekonomické a sociální podmínky obyvatel. Zásada návratnosti nákladů tudíž členským státům nebrání přijímat sociální sazby nebo zavádět kromě opatření stanovených v novém článku 13 této směrnice i opatření na ochranu sociálně a ekonomicky znevýhodněných obyvatel.

Článek 14 – Informování veřejnosti (nový)

Tento článek částečně nahrazuje bývalý článek 13 směrnice 98/83/ES. Ustanovení týkající se přístupu k informacím jsou podrobnější, jelikož se očekává, že vyšší transparentnost zlepší důvěru spotřebitelů v pitnou vodu, včetně její jakosti, produkce a hospodaření s vodou. Povinnosti jsou dvojí:

- za prvé, zajistit dostupnost řady informací, které upřesňuje příloha IV, online. Informace zobrazované uživatelem by měly být relevantní s ohledem na jeho oblast zájmu,
- za druhé, kromě toho poskytovat určité specifické informace přímo spotřebitelům (například na fakturách), jako je spotřebovaný objem vody a podrobné informace o sazbě či sazbách a struktuře nákladů.

Článek 15 – Informace o monitorování provádění (nový)

Tento článek částečně nahrazuje bývalý článek 13 směrnice 98/83/ES. Ustanovení týkající se podávání zpráv jsou v porovnání s bývalými ustanoveními zjednodušena a nahrazena novým systémem, který nezahrnuje skutečné podávání zpráv. Tím je zajištěno, že systém je efektivnější, jelikož se eliminuje dlouhá časová prodleva mezi referenčním datem vykazovaných údajů a skutečným datem podání zprávy.

Článek stanoví, že by členské státy měly zavést soubor dat, v rámci něhož se budou shromažďovat pouze údaje o pitné vodě v souladu s touto směrnicí: incidenty, překročení hodnot stanovených v příloze, posouzení nebezpečnosti a rizik v domovních rozvodech a opatření přijatá k zajištění přístupu k vodě určené k lidské spotřebě.

Soubory dat by měly být vytvořeny v souladu se směrnicí INSPIRE. Za tímto účelem se počítá s podporou Evropské agentury pro životní prostředí, jejíž úlohou bude též pravidelný přístup k údajům a poskytování celounijních přehledů provádění směrnice Komisi, které se použijí také v rámci budoucího hodnocení směrnice (článek 17).

Článek 16 – Přístup k právní ochraně (nový)

Jedná se o nový článek, který je v souladu s článkem 47 Listiny základních práv a kterým se provádí Aarhuská úmluva, pokud jde o přístup k právní ochraně. Občané a nevládní organizace by měli mít možnost právně přezkoumat rozhodnutí přijatá členskými státy podle této směrnice.

Článek 17 – Hodnocení (nový)

Tento nový článek stanoví rámec pro budoucí hodnocení (ve smyslu pokynů Komise pro zlepšování právní úpravy) směrnice. První hodnocení by mělo proběhnout po dvanácti letech od provedení směrnice, aby byly k dispozici údaje nejméně ze dvou cyklů posouzení rizik dodávky.

Článek 18 – Přezkoumání příloh (bývalý článek 11)

Tento článek nahrazuje článek 11 směrnice 98/83/ES. Článek 11 stanovil přezkoumání příloh I, II a III směrnice prostřednictvím bývalého regulativního postupu s kontrolou. Navrhuje se tento postup nahradit akty v přenesené pravomoci (pro změnu všech příloh), což je také v souladu se závazkem, který orgány učinily v rámci interinstitucionální dohody ze dne 13. dubna 2016, a sice „přiřadit vysokou prioritu urychlené harmonizaci všech základních aktů, jež stále uvádějí regulativní postup s kontrolou“.

Pravidelný přezkum přílohy I byl zachován, aby bylo zajištěno, že je nadále v souladu s nejnovějším vědeckým vývojem.

Článek 19 – Výkon přenesené pravomoci (nový)

Jedná se o nový standardní článek pro přijímání aktů v přenesené pravomoci.

Článek 20 – Postup projednávání ve výborech (bývalý článek 12)

Jedná se o nový standardní článek pro přijímání prováděcích aktů.

Bývalý článek 13 – Informace a podávání zpráv (zrušený)

Článek se zrušuje a z větší části nahrazuje novým článkem 15.

Bývalý článek 14 – Časový rozvrh plnění požadavků (zrušený)

Tento článek se zrušuje, jelikož poskytoval určitý čas navíc (pět let) na provedení směrnice 98/83/ES v roce 1998, tedy až do roku 2003. Tento článek je nyní zastaralý, a proto by měl být zrušen.

Bývalý článek 15 – Výjimečné okolnosti (zrušený)

Tento článek směrnice 98/83/ES členským státům umožňoval požádat Komisi o delší období pro splnění požadavků směrnice 98/83/ES (až šest let navíc k pěti letům, které stanovil bývalý článek 14). Tento článek je nyní zastaralý, a proto by měl být zrušen.

Bývalé články 16 (Zrušovací ustanovení), 17 (Provedení ve vnitrostátním právu) a 18 (Vstup v platnost)

Tyto tři články se zrušují a nahrazují aktualizovaným standardním zněním zrušovacích ustanovení, ustanovení o provedení ve vnitrostátním právu a vstupu v platnost v přepracovaném znění směrnic (srov. nové články 22, 23 a 24).

Článek 21 – Sankce (nový)

Zavádí se nový standardní článek o sankcích.

Článek 22 – Provedení ve vnitrostátním právu

Tento článek je vypracován podle standardní šablony.

Článek 23 – Zrušovací ustanovení

Tento článek je vypracován podle standardní šablony.

Článek 24 – Vstup v platnost

Tento článek je vypracován podle standardní šablony. Předpokládá se, že směrnice vstoupí v platnost dvacet dní po vyhlášení v Úředním věstníku.

Článek 25 – Určení (bývalý článek 19)

Článek zůstává beze změny.

Příloha I

Část A

Část A přílohy I obsahuje hodnoty mikrobiologických ukazatelů. Na doporučení WHO byly na seznam doplněny nové ukazatele, a sice spóry *Clostridium perfringens* a koliformní bakterie, zákal (přesunut z bývalé části C „Indikační ukazatele“) a somatické kolifágy.

Část B

Část B přílohy I obsahuje hodnoty chemických ukazatelů. Na základě doporučení WHO či v souladu se zásadou předběžné opatrnosti bylo doplněno několik nových ukazatelů (a souvisejících hodnot), a to: bisfenol A, chlorečnany, chloritany, β -estradiol, halogenoacetové kyseliny, microcystin, nonylfenol, PFAS (jednotlivé látky a celkem), uran.

Část C

Část C přílohy I směrnice 98/83/ES se dříve týkala indikačních ukazatelů. Indikační ukazatele byly z přílohy I vyňaty (až na několik z nich, které byly přesunuty do části A, například zákal) a přesunuty do přílohy IV o informacích pro spotřebitele. Zdůvodnění je takové, že indikační ukazatele neposkytují informace týkající se zdraví, ale spíše informace, které zajímají spotřebitele (jako je chuť, zbarvení, anionty, kationty atd.).

Nová část C přílohy I se týká ukazatelů, které mají být posuzovány v rámci nového posouzení rizik v domovních rozvodech (stanoveného v novém článku 10), a to olovo a bakterie rodu *Legionella*.

Příloha II

ČÁST A – Obecné cíle a monitorovací programy pro vodu určenou k lidské spotřebě

Část A přílohy II se týká obecných povinností spojených s monitorovacími programy a zůstává z velké části beze změn, až na doplnění nového odkazu na provozní monitorování a souvisejícího ukazatele zákalu. Toto doplnění bylo učiněno na doporučení WHO, jelikož provozní monitorování poskytuje každodenní rychlé informace, aby bylo zajištěno, že úprava vody funguje správně.

Část B – Četnost

Část B přílohy II se týká četnosti monitorování. Stanoví dvě kategorie ukazatelů:

- 2) základní ukazatele (*E. coli*, spóry bakterie *Clostridium perfringens* a somatické kolifágy), které musí být monitorovány vždy s četností stanovenou v tabulce části B a nemohou podléhat posouzení rizik dodávky, a
- 3) všechny ostatní ukazatele, které musí být monitorovány s četností stanovenou v tabulce části B, dokud není provedeno posouzení rizik dodávky v souladu s částí C téže přílohy.

Tabulka části B stanovující četnosti byla zjednodušena a poznámka 3 (pod tabulkou) byla zrušena, jelikož již byla zbytečná.

Část C – Posouzení rizik dodávky

První odstavce části C byly přesunuty do nového článku 9 o „posouzení rizik dodávky“. Zbytek (specifikace týkající se odchylky od četnosti monitorování v případě posouzení rizik dodávky) části C stanovený ve změně směrnice 98/83/ES z roku 2015 zůstává z velké části beze změny a několik úprav se týká formálního sladění znění se zněním zbývajících částí směrnice.

ČÁST D – Metody vzorkování a místa vzorkování

Tato část zavedená ve změně směrnice 98/83/ES z roku 2015 zůstává víceméně nezměněna.

Příloha III

ČÁST A – Mikrobiologické ukazatele, pro které jsou stanoveny metody rozboru

První dva pododstavce části A byly zrušeny, jelikož se týkaly možnosti změnit část A přílohy III prostřednictvím regulativního postupu s kontrolou a možnost změnit přílohu III prostřednictvím aktů v přenesené pravomoci již stanoví články 18 a 19.

Seznam metod týkajících se mikrobiologických ukazatelů byl aktualizován, aby zahrnoval nové mikrobiologické ukazatele uvedené v části A přílohy I.

Část B – Chemické ukazatele, pro něž jsou stanoveny pracovní charakteristiky

Tato část byla aktualizována změnou směrnice 98/83/ES z roku 2015. Tehdy byly přidány dvě tabulky, z nichž jedna obsahovala specifikace, které se použijí do konce roku 2019. Navrhuje se tuto druhou tabulku se specifikacemi platnými pouze do konce roku 2019 zrušit a ponechat pouze první tabulku.

Tabulka obsahující seznam specifikací týkajících se chemických ukazatelů byla také aktualizována, aby zahrnovala nový seznam chemických ukazatelů uvedený v části B přílohy I.

Příloha IV (nová)

Příloha IV je nová a stanoví výčet informací, které musí být k dispozici na internetových stránkách pro účely informování spotřebitelů. V zájmu proporcionality musí velmi velcí dodavatelé vody poskytovat některé další specifické informace, včetně každoroční informace o celkové výkonnosti vodovodního systému, pokud jde o účinnost, včetně míry úniků a energetické účinnosti. Má se za to, že přispěním k lepšímu povědomí o této problematice by

větší transparentnost mohla přimět dodavatele vody i orgány členských států k tomu, aby řešili problém ztráty vody a úniků.

Bývalé přílohy IV a V

Příloha IV se týkala lhůt pro provedení bývalé směrnice 80/778/EHS ve vnitrostátním právu (rovněž s ohledem na přistoupení různých členských států). Příloha V obsahovala srovnávací tabulku směrnic 80/778/EHS a 98/83/ES. Již nejsou relevantní, a proto byly zrušeny.

Příloha V (nová)

Příloha V (nová) je standardní příloha uvádějící zrušenou směrnici a její následné změny i jejich data provedení ve vnitrostátním právu a uplatnění.

Příloha VI (nová)

Příloha VI obsahuje novou srovnávací tabulku směrnice 98/83/ES a nového návrhu přepracovaného znění směrnice.

Návrh

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY**o jakosti vody určené k lidské spotřebě (přepracované znění)**

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu ~~o~~ o fungování Evropské unie ~~o založení Evropského společenství~~, a zejména na čl. ~~130~~ 192 odst. 1 ~~130s odst. 1~~ této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru¹,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů²,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

↓ nový

(1) Směrnice Rady 98/83/ES³ byla opakovaně a podstatně změněna⁴. Vzhledem k novým změnám by uvedená směrnice měla být z důvodu srozumitelnosti a přehlednosti přepracována.

↓ 1998/83 1. bod odůvodnění
(přizpůsobený)

~~vzhledem k tomu, že směrnice Rady 80/778/EHS ze dne 15. července 1980 o jakosti vody určené k lidské spotřebě je nutno přizpůsobit vědeckému a technologickému pokroku; že zkušenosti získané při provádění uvedené směrnice ukazují, že je nutno vytvořit pro členské státy patřičně pružný a přehledný právní rámec pro řešení případů neplnění příslušných norem; že uvedená směrnice by měla být rovněž znovu přezkoumána z hlediska Smlouvy o Evropské unii, a zejména z hlediska zásady subsidiarity;~~

¹ Úř. věst. C [...], [...], s. [...].

² Úř. věst. C [...], [...], s. [...].

³ Směrnice Rady 98/83/ES ze dne 3. listopadu 1998 o jakosti vody určené k lidské spotřebě (Úř. věst. L 330, 5.12.1998, s. 32).

⁴ Viz příloha V.

⁵ Úř. věst. L 229, 30.8.1980, s. 11. Směrnice naposledy pozměněná aktem o přistoupení z roku 1994.

↓ 1998/83 2. bod odůvodnění
(přizpůsobený)

~~vzhledem k tomu, že v souladu s článkem 3b Smlouvy, který stanoví, že žádná činnost Společenství by neměla překročit míru nezbytnou pro dosažení cílů Smlouvy, je nutno revidovat směrnici 80/778/EHS tak, aby se zaměřila na dodržování zásadních jakostních a zdravotních ukazatelů a ponechávala na členských státech, zda si přejí podle svého uvážení připojit další ukazatele;~~

↓ 1998/83 3. bod odůvodnění

~~vzhledem k tomu, že v souladu se zásadou subsidiarity musí činnost Společenství podporovat a doplňovat opatření příslušných orgánů členských států;~~

↓ 1998/83 4. bod odůvodnění

~~vzhledem k tomu, že v souladu se zásadou subsidiarity vyžadují rozdíly přirozených a sociálně ekonomických podmínek jednotlivých regionů Unie, aby většina rozhodnutí o monitorování, rozborech a opatřeních k nápravě případů neplnění byla přijímána na místní, regionální nebo vnitrostátní úrovni, a to až do té míry, dokud tyto rozdíly nebrání vytvoření rámce pro právní a správní předpisy stanoveného touto směrnicí;~~

↓ 1998/83 5. bod odůvodnění

~~vzhledem k tomu, že normy Společenství pro zásadní a preventivně zdravotní ukazatele jakosti vody určené k lidské spotřebě jsou nezbytné, aby mohly být stanoveny minimální cíle kvality životního prostředí, kterých má být v souvislosti s jinými opatřeními Společenství dosaženo, aby bylo možno zajistit a podporovat udržitelné užívání vody určené k lidské spotřebě;~~

↓ 1998/83 6. bod odůvodnění
(přizpůsobený)
⇒ nový

(2) ⇒ Směrnice 98/83/ES stanoví právní rámec pro ochranu lidského zdraví před nepříznivými účinky jakéhokoli znečištění vody určené k lidské spotřebě a k zajištění, že voda bude zdravotně nezávadná a čistá. Tato směrnice by měla sledovat tentýž cíl. ⇐ ~~vzhledem k tomu, že s přihlédnutím k významu jakosti vody určené k lidské spotřebě pro lidské zdraví~~ ☒ Za tímto účelem ☒ je nutno stanovit na úrovni ☒ Unie ☒ Společenství základní normy jakosti ⇒ minimální požadavky ⇐, které musí voda určená k lidské spotřebě splňovat. ⇒ Členské státy by měly přijmout veškerá potřebná opatření, aby zajistily, že voda určená k lidské spotřebě neobsahuje žádné mikroorganismy a parazity ani žádné látky, které v některých případech představují možné ohrožení lidského zdraví, a že tato voda splňuje uvedené minimální požadavky. ⇐

↓ 1998/83 7. bod odůvodnění

~~vzhledem k tomu, že je nezbytné zahrnout do těchto norem jakosti i vodu používanou v potravinářském průmyslu, pokud se neprokáže, že použití této vody neovlivňuje zdravotní nezávadnost konečného výrobku;~~

↓ 1998/83 8. bod odůvodnění

~~vzhledem k tomu, že je potřeba zajistit, aby vodárenské podniky mohly dodržovat normy jakosti pitné vody, měla by být uplatněna odpovídající ochranná opatření, aby povrchové i podzemní vody zůstaly čisté; že téhož cíle lze dosáhnout uplatněním odpovídajících opatření při úpravě vody před jejím dodáním odběratelům;~~

↓ 1998/83 9. bod odůvodnění
(přízpůsobený)

~~vzhledem k tomu, že provázanost evropské vodohospodářské politiky předpokládá, že v patřičnou dobu bude přijata rámcová směrnice o vodě;~~

↓ 1998/83 10. bod odůvodnění
(přízpůsobený)
⇒ nový

- (3) Z oblasti působnosti této směrnice je třeba vyjmout přírodní minerální vody a vody používané pro léčebné účely, protože ~~pro uvedené druhy vod byla již vytvořena zvláštní pravidla;~~ ⇒ na uvedené druhy vod se v daném pořadí vztahují směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/54/ES⁶ a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/83/ES⁷. Směrnice 2009/54/ES však upravuje jak přírodní minerální vody, tak pramenité vody, ovšem z oblasti působnosti této směrnice by měla být vyňata pouze kategorie přírodních minerálních vod. Podle čl. 9 odst. 4 třetího pododstavce směrnice 2009/54/ES by pramenité vody měly této směrnici vyhovovat. U vody určené k lidské spotřebě stáčené do lahví nebo kontejnerů určených k prodeji nebo využívané při výrobě, přípravě nebo zpracování potravin by voda měla být v souladu s ustanoveními této směrnice až po místo dodržování hodnot (tj. kohoutek) a dále už by měla být považována za potravinu podle čl. 2 druhého pododstavce nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002⁸. ⇐

↓ 1998/83 11. bod odůvodnění

~~vzhledem k tomu, že jsou vyžadována opatření pro všechny ukazatele jakosti vody s přímým vztahem k lidskému zdraví a též pro další ukazatele, pokud došlo ke zhoršení jakosti vody; že taková opatření by navíc měla být pečlivě koordinována s prováděním směrnice Rady~~

⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/54/ES ze dne 18. června 2009 o využívání a prodeji přírodních minerálních vod (přepřacované znění) (Úř. věst. L 164, 26.6.2009, s. 45).

⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/83/ES ze dne 6. listopadu 2001 o kodexu Společenství týkajícím se humánních léčivých přípravků (Úř. věst. L 311, 28.11.2001, s. 67).

⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin (Úř. věst. L 31, 1.2.2002, s. 1).

↓ nový

- (4) V návaznosti na uzavření evropské občanské iniciativy týkající se práva na vodu („Right2Water“)¹¹ byla zahájena celounijní veřejná konzultace a bylo provedeno hodnocení směrnice 98/83/ES v rámci Programu pro účelnost a účinnost právních předpisů (REFIT)¹². Z uvedených činností bylo zřejmé, že je nutné některá ustanovení směrnice 98/83/ES aktualizovat. Prostor pro zlepšení byl určen ve čtyřech oblastech; konkrétně jde o seznam kvalitativních hodnot ukazatelů, omezené spoléhání se na přístup založený na posouzení rizik, nepřesná ustanovení o informacích pro spotřebitele a rozdíly mezi systémy schvalování materiálů, které jsou v kontaktu s vodou určenou k lidské spotřebě. Krom toho v evropské občanské iniciativě týkající se práva na vodu byla jako samostatný problém určena skutečnost, že část obyvatelstva, zvláště marginalizované skupiny, nemá přístup k vodě určené k lidské spotřebě, což je též jedním ze závazků v rámci cíle udržitelného rozvoje č. 6 podle agendy OSN pro období do roku 2030. Posledním určeným problémem je obecná nedostatečná informovanost o únicích vody, které jsou způsobeny nedostatečnými investicemi do údržby a obnovy vodohospodářské infrastruktury, jak je také uvedeno ve zvláštní zprávě Evropského účetního dvora o vodohospodářské infrastruktuře¹³.
- (5) Regionální kancelář Světové zdravotnické organizace (WHO) pro Evropu provedla podrobný přezkum seznamu ukazatelů a jejich hodnot stanovených ve směrnici 98/83/ES, aby se zjistilo, zda je zapotřebí uvedené ukazatele a jejich hodnoty upravit s ohledem na technický a vědecký pokrok. Na základě výsledků uvedeného přezkumu¹⁴ by se měly kontrolovat střevní patogeny a bakterie rodu *Legionella*, je třeba doplnit šest chemických ukazatelů nebo skupin ukazatelů a vůči preventivním referenčním hodnotám by se měly zohlednit tři reprezentativní endokrinní disruptory. S ohledem na zásadu předběžné opatrnosti by se u tří nových ukazatelů měly stanovit hodnoty ukazatelů, jež jsou přísnější než hodnoty navržené WHO, ale stále ještě dosažitelné. V případě olova WHO konstatovala, že jeho koncentrace by měly být tak nízké, jak je to přiměřeně proveditelné, zatímco v případě chromu jsou jeho hodnoty i nadále podrobeny přezkumu WHO; z tohoto důvodu by se na oba ukazatele mělo vztahovat přechodné období deseti let, než budou platit přísnější hodnoty.
- (6) Světová zdravotnická organizace rovněž doporučila, aby se zmírnily hodnoty tří ukazatelů a ze seznamu bylo odstraněno pět ukazatelů. Tyto změny nicméně nejsou považovány za nutné, neboť díky přístupu založenému na posouzení rizik, který byl

⁹ Úř. věst. L 230, 19.8.1991, s. 1. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí Komise 96/68/ES (Úř. věst. L 227, 30.10.1996, s. 25).

¹⁰ Úř. věst. L 123, 24.4.1998, s. 1.

¹¹ COM(2014) 177 final.

¹² Pracovní dokument útvarů Komise SWD(2016) 428 final.

¹³ Zvláštní zpráva Evropského účetního dvora č. 12/2017: „Provádění směrnice o pitné vodě: jakost pitné vody a přístup k ní se v Bulharsku, Maďarsku a Rumunsku zlepšily, potřeba investic je však nadále značná.“

¹⁴ Projekt spolupráce regionální kanceláře WHO pro Evropu týkající se ukazatelů pro pitnou vodu „Doporučení na podporu revize přílohy I směrnice Rady 98/83/ES o jakosti vody určené k lidské spotřebě (směrnice o pitné vodě)“, 11.9.2017.

zaveden směrnici Komise (EU) 2015/1787¹⁵, mohou dodavatelé vody za určitých podmínek odstranit ze seznamu parametr, jenž se má monitorovat. Metody úpravy pro splnění uvedených hodnot ukazatelů již byly zavedeny.

↓ 1998/83 12. bod odůvodnění

~~vzhledem k tomu, že je nezbytné stanovit dostatečně přísně jednotlivé hodnoty ukazatelů pro látky, které jsou důležité v celém Společenství, aby bylo možno dosáhnout účelu této směrnice;~~

↓ 1998/83 13. bod odůvodnění

~~vzhledem k tomu, že hodnoty ukazatelů jsou založeny na dostupných vědeckých poznatcích a v úvahu se bere též zásada předběžné opatrnosti; že tyto hodnoty byly voleny k zajištění dlouhodobě bezpečné konzumace vody určené k lidské spotřebě, takže představují vysokou úroveň ochrany zdraví;~~

↓ 1998/83 14. bod odůvodnění

~~vzhledem k tomu, že je třeba dosáhnout rovnováhy, aby se zabránilo mikrobiologickým i chemickým rizikům; že k tomuto cíli a též s ohledem na budoucí přezkoumání by stanovení hodnot ukazatelů pro vodu určenou k lidské spotřebě mělo být založeno na zvážení významu veřejného zdraví a na metodách posouzení rizik;~~

↓ 1998/83 15. bod odůvodnění

~~vzhledem k tomu, že v současné době je nedostatek podkladů, na jejichž základě by mohly být na úrovni Společenství stanoveny hodnoty ukazatelů pro chemikálie s nežádoucími endokrinními účinky, přestože vzrůstají obavy z případných účinků zdravotně závadných látek na zdraví lidí a volně žijících zvířat;~~

↓ 1998/83 16. bod odůvodnění

~~vzhledem k tomu, že normy uvedené v příloze I jsou obecně založeny na „Obecných zásadách jakosti pitné vody“ Světové zdravotnické organizace a na stanovisku vědeckého poradního výboru Komise pro zkoumání toxicity a ekotoxicity chemických sloučenin;~~

↓ 1998/83 17. bod odůvodnění
(přizpůsobený)

- (7) ☒ Je-li to nezbytné pro ochranu lidského zdraví na jejich území, ☒ ~~vzhledem k tomu, že je-li to nezbytné pro ochranu lidského zdraví na jejich území, musí~~ členské státy ☒ by měly mít povinnost ☒ stanovit hodnoty ~~dalších~~ doplňujících ukazatelů ~~neuvedených~~ v příloze I ~~neuvedených~~.

¹⁵ Směrnice Komise (EU) 2015/1787 ze dne 6. října 2015, kterou se mění přílohy II a III směrnice Rady 98/83/ES o jakosti vody určené k lidské spotřebě (Úř. věst. L 260, 7.10.2015, s. 6).

↓ 1998/83 18. bod odůvodnění
(přizpůsobený)

~~vzhledem k tomu, že členské státy mohou stanovit hodnoty dalších doplňujících ukazatelů
neuvedených v příloze I v případech, kdy to považují za nutné pro zajištění kvalitní produkce,
rozvodu a kontroly vody určené k lidské spotřebě;~~

↓ 1998/83 19. bod odůvodnění

~~vzhledem k tomu, že pokud členské státy považují za nutné přijmout normy přísnější než ty,
které jsou uvedeny v částech A a B přílohy I, nebo normy pro doplňující ukazatele neuvedené
v příloze I, avšak nezbytné pro zajištění zdraví obyvatel, musí tyto normy oznámit Komisi;~~

↓ 1998/83 20. bod odůvodnění

~~vzhledem k tomu, že členské státy jsou při zavádění nebo dodržování přísnějších ochranných
opatření zavázány dodržovat zásady a pravidla Smlouvy tak, jak je vykládá Soudní dvůr;~~

↓ nový

(8) Preventivní plánování bezpečnosti a prvky založené na posouzení rizik byly ve směrnici 98/83/ES zohledněny pouze v omezeném rozsahu. První prvky přístupu založeného na posouzení rizik zavedla již v roce 2015 směrnice (EU) 2015/1787, která směrnici 98/83/ES pozměnila v tom smyslu, že členským státům umožnila odchýlit se od jimi stanovených monitorovacích programů, pokud je prováděno důvěryhodné posuzování rizik, které se může opírat o Obecné zásady jakosti pitné vody vydané WHO¹⁶. Tyto obecné zásady, stanovující tzv. přístup založený na plánu pro zajištění bezpečnosti vody, spolu s normou EN 15975-2, která se týká se zabezpečení dodávky pitné vody, jsou mezinárodně uznávanými zásadami, z nichž vycházejí výroba, distribuce, monitorování a rozbor ukazatelů pro vodu určenou k lidské spotřebě. Uvedené zásady by v této směrnici měly být zachovány. Aby se zajistilo, že se uvedené zásady neomezují na monitorovací aspekty, aby se čas i zdroje zaměřily na závažná rizika a na nákladově efektivní opatření a aby se rozbor ani úsilí nesoustředily na nerelevantní otázky, je vhodné zavést úplný přístup založený na posouzení rizik v rámci celého řetězce zásobování, tedy od oblasti odběru vody po její rozvod do kohoutku. Uvedený přístup by se měl skládat ze tří částí: za prvé, posouzení členským státem ohledně nebezpečnosti v souvislosti s oblastí odběru („posouzení nebezpečnosti“) v souladu se zásadami WHO a příručkou k plánu pro zajištění bezpečného zásobování vodou¹⁷; za druhé, možnost pro dodavatele vody přizpůsobit monitorování hlavním rizikům („posouzení rizik dodávky“); za třetí, posouzení členským státem ohledně možných rizik vyplývajících z domovních rozvodů (např. pokud jde o bakterie rodu *Legionella* nebo olovo) („posouzení rizik v domovních rozvodech“). Tato posouzení rizik by měla být pravidelně přezkoumávána, mimo jiné

¹⁶ Obecné zásady jakosti pitné vody (*Guidelines for drinking water quality*), čtvrté vydání, Světová zdravotnická organizace, 2011, http://www.who.int/water_sanitation_health/publications/2011/dwq_guidelines/en/index.html.

¹⁷ Příručka k plánu pro zajištění bezpečnosti vody: postupné řízení rizik pro dodavatele pitné vody (*Water Safety Plan Manual: step-by-step risk management for drinking water suppliers*), Světová zdravotnická organizace, 2009, http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/75141/1/9789241562638_eng.pdf.

v reakci na hrozby extrémních povětrnostních jevů souvisejících s klimatem, známé změny lidské činnosti v oblasti odběru nebo v reakci na incidenty ve spojitosti se zdroji. Přístup založený na posouzení rizik zaručuje stálou výměnu informací mezi příslušnými orgány a dodavateli vody.

- (9) Posouzení nebezpečnosti by se mělo zaměřit na snižování stupně úpravy požadovaného pro produkci vody určené k lidské spotřebě, například omezením tlaků vedoucích ke znečištění vodních útvarů používaných pro odběr vody určené k lidské spotřebě. Za tímto účelem by měly členské státy určit nebezpečí, jakož i možné zdroje znečištění spojené s těmito vodními útvary a provádět monitorování znečišťujících látek, které určí jako relevantní, například z důvodu zjištěných nebezpečí (např. mikroplasty, dusičnany, pesticidy nebo léčivé přípravky určené podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES¹⁸), kvůli přirozené přítomnosti daných látek v oblasti odběru (např. arsen) nebo kvůli informacím od dodavatelů vody (např. náhlé zvýšení určitého ukazatele v surové vodě). Uvedené ukazatele by se měly používat jako markery, na jejichž základě příslušné orgány podniknou za spolupráce s dodavateli vody a zúčastněnými stranami opatření ke snížení tlaku na vodní útvary, například v podobě prevence nebo zmírňujících opatření (v případě nutnosti i včetně výzkumu za účelem porozumění dopadům na zdraví), na ochranu uvedených vodních útvarů a k řešení problematiky zdroje znečištění.
- (10) V souvislosti s posouzením nebezpečnosti se ve směrnici 2000/60/ES požaduje, aby členské státy určily vodní útvary využívané k odběru vody určené k lidské spotřebě, uvedené útvary monitorovaly a přijaly nezbytná opatření s cílem zabránit zhoršování jejich kvality, čímž přispějí ke snížení stupně úpravy potřebného pro produkci vody vhodné k lidské spotřebě. Aby se zabránilo zdvojování povinností, členské státy by měly při provádění posouzení nebezpečnosti využít monitorování prováděného podle článků 7 a 8 směrnice 2000/60/ES a přílohy V uvedené směrnice, jakož i opatření zahrnutých v jejich programech opatření podle článku 11 směrnice 2000/60/ES.

↓ 1998/83 21. bod odůvodnění
(přizpůsobený)
⇒ nový

- (11) Stanovené hodnoty ukazatelů ☒ použité k posouzení jakosti vody určené k lidské spotřebě ☒ mají být dodrženy v místě, kde je voda určena k lidské spotřebě dosažitelná příslušnému uživateli. ⇒ Jakost vody určené k lidské spotřebě může být nicméně ovlivněna domovním rozvodem. WHO konstatuje, že ze všech vodních patogenů způsobují v Unii největší zátěž pro zdraví bakterie rodu *Legionella*. Jsou přenášeny systémy dodávajícími teplou vodu, a to inhalací (například při sprchování). Zjevně tedy souvisejí s domovním rozvodem. Jelikož jednostranné uložení povinnosti monitorovat tento patogen ve všech soukromých a veřejných prostorech by vedlo k neúměrně vysokým nákladům, je k řešení této problematiky tudíž vhodnější realizovat posouzení rizik v domovních rozvodech. Při posouzení rizik v domovních rozvodech by se navíc měla zvážit i potenciální rizika vyplývající z výrobků a materiálů, které jsou v kontaktu s vodou určenou k lidské spotřebě. Součástí posouzení rizik v domovních rozvodech by proto mělo být mimo jiné i zaměření na monitorování prioritních prostor, posouzení rizik vyplývajících z domovních rozvodů a souvisejících výrobků a materiálů, jakož i ověření vlastností stavebních výrobků, které jsou v

¹⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky (Úř. věst. L 327, 22.12.2000, s. 1).

kontakty s vodou určenou k lidské spotřebě, na základě prohlášení o vlastnostech podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 305/2011¹⁹. Společně s prohlášením o vlastnostech se rovněž poskytnou informace uvedené v člancích 31 a 33 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006²⁰. Na základě tohoto posouzení by členské státy měly přijmout veškerá nezbytná opatření k zajištění mimo jiné toho, aby byla v souladu s pokyny WHO²¹ zavedena vhodná kontrolní a řídicí opatření (např. v případě ohnisek nákaz) a aby migrace ze stavebních výrobků neohrožovala lidské zdraví. Nicméně aniž je dotčeno nařízení (EU) č. 305/2011, pokud by tato opatření znamenala omezení volného pohybu výrobků a materiálů v Unii, musí být uvedena omezení řádně odůvodněná a přiměřená a neměla by představovat prostředek svévolné diskriminace nebo skryté omezení obchodu mezi členskými státy. ⇐

↓ nový

- (12) V rámci ustanovení směrnice 98/83/ES o zajištění jakosti úpravy vody, zařízení a materiálů se nepodařilo vyřešit překážky vnitřního trhu, pokud jde o volný oběh stavebních výrobků, které jsou v kontaktu s vodou určenou k lidské spotřebě. Dosud platí schvalování výrobků na vnitrostátní úrovni, přičemž požadavky se mezi jednotlivými státy liší. Z toho důvodu je pro výrobce obtížné a nákladné uvádět své výrobky na trh v celé Unii. Technické překážky lze účinně odstranit pouze zavedením harmonizovaných technických specifikací stavebních výrobků, které jsou v kontaktu s vodou určenou k lidské spotřebě, podle nařízení (EU) č. 305/2011. Uvedené nařízení umožňuje vypracovat evropské normy, jimiž se harmonizují metody posuzování stavebních výrobků, které jsou v kontaktu s vodou určenou k lidské spotřebě, jakož i stanovit mezní úrovně a třídy na základě úrovně vlastností základních charakteristik. Za tímto účelem byla do pracovního programu normalizace na rok 2017²² začleněna žádost o normalizaci, v níž se výslovně požadovala normalizační činnost týkající se hygieny a bezpečnosti výrobků a materiálů, které jsou v kontaktu s vodou určenou k lidské spotřebě, podle nařízení (EU) č. 305/2011, přičemž norma má být vydána do roku 2018. Zveřejnění této harmonizované normy v Úředním věstníku Evropské unie zajistí racionální rozhodování, pokud jde o uvádění nebo dodávání na trh bezpečných stavebních výrobků, které jsou v kontaktu s vodou určenou k lidské spotřebě. V důsledku této skutečnosti by měla být ustanovení týkající se zařízení a materiálů, které jsou v kontaktu s vodou určenou k lidské spotřebě, zrušena, zčásti nahrazena ustanoveními týkajícími se posouzení rizik v domovních rozvodech a doplněna příslušnými harmonizovanými normami podle nařízení (EU) č. 305/2011.

¹⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 305/2011 ze dne 9. března 2011, kterým se stanoví harmonizované podmínky pro uvádění stavebních výrobků na trh a kterým se zrušuje směrnice Rady 89/106/EHS (Úř. věst. L 88, 4.4.2011, s. 5).

²⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ze dne 18. prosince 2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (REACH), o zřízení Evropské agentury pro chemické látky, o změně směrnice 1999/45/ES a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 793/93, nařízení Komise (ES) č. 1488/94, směrnice Rady 76/769/EHS a směrnic Komise 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Úř. věst. L 396, 30.12.2006, s. 1).

²¹ „*Legionella and the prevention of Legionellosis*“, Světová zdravotnická organizace, 2007, http://www.who.int/water_sanitation_health/emerging/legionella.pdf.

²² SWD(2016) 185 final.

↓ 1998/83 22. bod odůvodnění

~~vzhledem k tomu, že jakost vody určené k lidské spotřebě může být ovlivněna domovním rozvodem; že se kromě toho uznává, že ani domovní rozvod, ani jeho údržba nespádají do působnosti členských států;~~

↓ 1998/83 23. bod odůvodnění
(přizpůsobený)
⇒ nový

- (13) Každý členský stát by měl ☒ zajistit, aby ☒ ~~stanovit~~ ☒ byly stanoveny ☒ monitorovací programy pro kontrolu, zda voda určená k lidské spotřebě splňuje požadavky této směrnice. ~~že takovéto monitorovací programy by měly být přiměřené místním potřebám a měly by splňovat minimální požadavky monitorování podle této směrnice;~~ ⇒ Většinu monitorování prováděného pro účely této směrnice uskutečňují dodavatelé vody. Dodavatelům vody je třeba poskytnout určitou flexibilitu, pokud jde o ukazatele, které monitorují pro účely posouzení rizik dodávky. Není-li některý ukazatel zjištěn, dodavatelé vody by měli být schopni snížit četnost monitorování nebo zcela upustit od monitorování uvedeného ukazatele. Posouzení rizik dodávky by se mělo vztahovat na většinu ukazatelů. Nicméně základní seznam ukazatelů by se s určitou minimální četností měl monitorovat vždy. Tato směrnice zejména stanoví ustanovení o četnosti monitorování pro účely kontroly souladu a jen malý počet ustanovení o sledování pro provozní účely. Pro zajištění řádného fungování úpravy vody může být dle uvážení dodavatelů vody nezbytné dodatečné monitorování pro provozní účely. V tomto ohledu se dodavatelé vody mohou odkazovat na obecné zásady WHO a příručku k plánu pro zajištění bezpečnosti vody. ⇐

↓ nový

- (14) Přístup založený na posouzení rizik by měli postupně uplatňovat všichni dodavatelé vody, včetně malých dodavatelů vody, neboť hodnocení směrnice 98/83/ES ukázalo nedostatky v jejím provádění ze strany uvedených dodavatelů, jež byly někdy dány náklady na plnění zbytečných monitorovacích operací. Při uplatňování přístupu založeného na posouzení rizik by se měly zohlednit bezpečnostní otázky.

↓ 1998/83 24. bod odůvodnění

~~vzhledem k tomu, že k rozborům jakosti vody určené k lidské spotřebě by měly být používány metody, které zajistí, že získané výsledky budou spolehlivé a srovnatelné;~~

↓ 1998/83 25. bod odůvodnění
(přizpůsobený)
⇒ nový

- (15) V případě nesplnění norem stanovených touto směrnicí by dotyčný členský stát měl ⇒ bezprostředně ⇐ vyšetřit příčiny jejich neplnění a zajistit co nejrychlejší provedení nápravných opatření k obnovení jakosti vody. ☒ V případech, kdy zásobování vodou určenou k lidské spotřebě představuje možné ohrožení lidského zdraví, by mělo být zásobování takovou vodou zakázáno nebo její používání omezeno. ☒ ⇒ Kromě toho

je třeba jasně uvést, že nesplnění minimálních požadavků na hodnoty týkající se mikrobiologických a chemických ukazatelů by mělo být členskými státy automaticky pokládáno za možné ohrožení lidského zdraví. ⇐ ☒ V případech, kdy budou taková nápravná opatření nezbytná pro obnovení jakosti vody určené k lidské spotřebě, by měla být v souladu s čl. 191 odst. 2 Smlouvy dána přednost krokům, které zajistí nápravu u zdroje. ☒

↓ 1998/83 26. bod odůvodnění
(přizpůsobený)

~~vzhledem k tomu, že je důležité zabránit případnému ohrožení lidského zdraví znečištěnou vodou; že dodávání takové vody by mělo být zakázáno nebo její užívání omezeno;~~

↓ 1998/83 27. bod odůvodnění

~~vzhledem k tomu, že v případě nedodržení některého ukazatele s indikační funkcí musí dotyčný členský stát posoudit, zda toto nedodržení představuje riziko pro lidské zdraví; že kde je to nezbytné pro ochranu lidského zdraví, měl by podniknout nápravné kroky k obnovení jakosti vody;~~

↓ 1998/83 28. bod odůvodnění
(přizpůsobený)

~~vzhledem k tomu, že pokud budou taková nápravná opatření nezbytná pro obnovení jakosti vody určené k lidské spotřebě, měla by být v souladu s čl. 130r odst. 2 Smlouvy dána přednost krokům, které zajistí nápravu u zdroje;~~

↓ 1998/83 29. bod odůvodnění
⇒ nový

- (16) Členské státy by ⇒ již neměly ⇐ měly mít právo povolit za jistých podmínek odchylky z působnosti této směrnice. ⇒ Odchylky měly původně členskými státy umožnit, aby měly až devět let na vyřešení nedodržování některé hodnoty ukazatelů. Tento postup se ukázal být zatěžující jak pro členské státy, tak pro Komisi. Navíc to v některých případech vedlo ke zpoždění přijímaných nápravných opatření, neboť umožnění odchylek bylo považováno za přechodné období. Ustanovení o odchylkách by proto mělo být zrušeno. Dojde-li k překročení hodnoty ukazatelů, měla by se kvůli ochraně zdraví ustanovení o nápravných opatřeních použít bezprostředně, aniž by existovala možnost udělit odchylku od hodnoty ukazatelů. Odchylky udělené členskými státy podle článku 9 směrnice 98/83/ES a použitelné k datu vstupu této směrnice v platnost by však měly nadále platit až do skončení platnosti dané odchylky, ale neměly by být obnoveny. ⇐ že je dále nutné vytvořit vhodný rámec pro takovéto odchylky za předpokladu, že jejich povolením nesmí dojít k ohrožení lidského zdraví, a že přitom zásobování vodou určenou k lidské spotřebě nelze v dané oblasti žádnými přiměřenými způsoby jinak zajistit.

- (17) Komise ve své odpovědi na evropskou občanskou iniciativu „Right2Water“ v roce 2014²³ vyzvala členské státy, aby zajistily pro všechny občany přístup k minimálním dodávkám vody v souladu s doporučeními WHO. Rovněž se zavázala k tomu, že bude pokračovat „[v úsilí o] zlepšení přístupu všech obyvatel k nezávadné pitné vodě [...] v rámci politik v oblasti životního prostředí“²⁴. To je v souladu s šestým cílem udržitelného rozvoje a souvisejícím cílem „dosáhnout všeobecného a spravedlivého přístupu k nezávadné a cenově dostupné pitné vodě pro všechny“. Pojem spravedlivého přístupu zahrnuje širokou škálu aspektů, jako je dostupnost (například ze zeměpisných důvodů, kvůli chybějící infrastruktuře nebo zvláštní situaci určitých částí obyvatelstva), jakost, přijatelnost nebo finanční dostupnost. V souvislosti s cenovou dostupností je třeba připomenout, že při stanovování sazeb za vodu v souladu se zásadou návratnosti nákladů stanovenou ve směrnici 2000/60/ES mohou členské státy přihlédnout k rozdílným hospodářským a sociálním podmínkám obyvatelstva, a mohou tedy přijímat sociální sazby nebo přijmout opatření na ochranu sociálně a ekonomicky znevýhodněných obyvatel. Tato směrnice se zabývá především aspekty přístupu k vodě souvisejícími s jakostí a dostupností. K řešení těchto aspektů v rámci odpovědi na uvedenou evropskou občanskou iniciativu a za účelem přispívání k provádění zásady z bodu 20 evropského pilíře sociálních práv²⁵, v níž se uvádí, že „každý má právo na přístup ke kvalitním základním službám, včetně vody“, by měly mít členské státy povinnost zabývat se otázkou přístupu k vodě na vnitrostátní úrovni, přičemž by měly mít určitý prostor pro uvážení, pokud jde o přesný typ opatření, která mají být provedena. To lze uskutečnit prostřednictvím opatření, jejichž cílem je mimo jiné zlepšení přístupu k vodě určené k lidské spotřebě pro všechny, například pomocí volně přístupných píték ve městech a propagací jejího užívání, s tím, že se bude podporovat bezplatné poskytování vody určené k lidské spotřebě ve veřejných budovách a restauracích.
- (18) Evropský parlament ve svém usnesení o opatřeních navazujících na evropskou občanskou iniciativu týkající se práva na vodu („Right2Water“)²⁶ požadoval, „že by členské státy měly věnovat zvláštní pozornost potřebám zranitelných skupin ve společnosti“²⁷. Zvláštní situace menšin, jako jsou Romové, Sintové, Travelleři, Kalé, Gens du voyage, ať žijí usazeně, či nikoli – zejména chybějící přístup k pitné vodě – byla uznána i ve zprávě Komise o uplatňování rámce EU pro vnitrostátní strategie integrace Romů²⁸ a v doporučení Rady o účinných opatřeních v oblasti integrace Romů v členských státech²⁹. S ohledem na tento obecný kontext je vhodné, aby členské státy věnovaly zvláštní pozornost zranitelným a marginalizovaným skupinám přijetím nezbytných opatření, aby bylo zajištěno, že tyto skupiny mají přístup k vodě. Aniž je dotčeno právo členských států vymezit uvedené skupiny, měli by do nich být přinejmenším zahrnuti uprchlíci, kočovná společenství, osoby bez domova a menšinové kultury, jako jsou Romové, Sintové, Travelleři, Kalé, Gens du voyage atd.,

²³ COM(2014) 177 final.

²⁴ COM(2014)177 final, s. 12.

²⁵ Interinstitucionální vyhlášení evropského pilíře sociálních práv (2017/C 428/09) ze dne 17. listopadu 2017 (Úř. věst. C 428, 13.12.2017, s. 10).

²⁶ P8_TA(2015)0294.

²⁷ P8_TA(2015)0294, bod 62.

²⁸ COM(2014) 209 final.

²⁹ Doporučení Rady (2013/C 378/01) ze dne 9. prosince 2013 o účinných opatřeních v oblasti integrace Romů v členských státech (Úř. věst. C 378, 24.12.2013, s. 1).

ať žijí usazeně, či nikoli. Tato opatření pro zajištění přístupu k vodě, jež jsou na uvážení členských států, by mohla například zahrnovat poskytování alternativních systémů zásobování (samostatná zařízení pro úpravu vody), dodávky vody ze zásobníků (kamionů a cisteren) a zajištění nezbytné infrastruktury táborů.

↓ 1998/83 30. bod odůvodnění

~~vzhledem k tomu, že jelikož součástí úpravy nebo rozvodu vody určené k lidské spotřebě může být použití určitých látek nebo materiálů, jsou žádoucí pravidla, jimiž se bude jejich používání řídit, aby se vyloučily případné škodlivé účinky na lidské zdraví;~~

↓ 1998/83 31. bod odůvodnění

~~vzhledem k tomu, že vědeckotechnický pokrok si může vyžádat rychlé přizpůsobení technických požadavků stanovených v přílohách II a III; že pro snadnější uplatnění opatření k tomu účelu potřebných by měla být přijata ustanovení pro postup, který by Komise k takovému přizpůsobení za pomoci výboru složeného ze zástupců členských států mohla použít;~~

↓ 1998/83 32. bod odůvodnění

~~vzhledem k tomu, že spotřebitelé by měli být o jakosti vody určené k lidské spotřebě dostatečně a vhodně informováni a měli by být též informováni o jakýchkoli odchylkách povolených členskými státy a o všech nápravných opatřeních, která příslušné orgány podniknou; že by dále měly být vzaty v úvahu jak technické a statistické potřeby Komise, tak i práva jednotlivců na poskytnutí dostatečných informací o jakosti vody určené k lidské spotřebě;~~

↓ 1998/83 33. bod odůvodnění

~~vzhledem k tomu, že za výjimečných okolností a pro zeměpisně vymezené oblasti může být nezbytné dovolit členským státům ke splnění některých ustanovení této směrnice prodlouženou lhůtu;~~

↓ 1998/83 34. bod odůvodnění
(přizpůsobený)

~~vzhledem k tomu, že touto směrnicí by neměly být dotčeny povinnosti členských států týkající se lhůty jejího provedení ve vnitrostátním právu nebo jejího uplatňování, jak je uvedeno v příloze IV;~~

↓ nový

(19) V 7. akčním programu pro životní prostředí na období do roku 2020 „Spokojený život v mezích naší planety“³⁰ se požaduje, aby veřejnost měla přístup k jasným informacím o životním prostředí na vnitrostátní úrovni. Ve směrnici 98/83/ES byl k informacím

³⁰ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1386/2013/EU ze dne 20. listopadu 2013 o všeobecném akčním programu Unie pro životní prostředí na období do roku 2020 „Spokojený život v mezích naší planety“ (Úř. věst. L 354, 28.12.2013, s. 171).

stanoven pouze pasivní přístup, což znamená, že členské státy měly pouze povinnost zajistit, aby informace byly dostupné. Uvedená ustanovení by tedy měla být nahrazena, aby se zajistilo, že jsou snadno přístupné aktuální informace, například na internetových stránkách, jejichž hypertextový odkaz by měl být aktivně distribuován. Aktuální informace by měly zahrnovat nejen výsledky monitorovacích programů, ale také další informace, které mohou být veřejnosti užitečné, např. informace o ukazatelích (železo, tvrdost vody, minerály atd.), které často ovlivňují vnímání vody z kohoutku u spotřebitelů. Za tímto účelem by indikační ukazatele ze směrnice 98/83/ES, jež neposkytovaly informace týkající se zdraví, měly být nahrazeny informacemi online o uvedených ukazatelích. U velmi velkých dodavatelů vody by měly být též k dispozici online i další informace, mj. o energetické účinnosti, řízení, správě, struktuře nákladů a použité úpravě. Předpokládá se, že lepší informovanost spotřebitelů a větší transparentnost přispěje ke zvýšení důvěry občanů ve vodu, která jim je dodávána. To by mělo následně vést ke zvýšenému používání vody z kohoutku, což přispěje ke snížení plastového odpadu a emisí skleníkových plynů a bude to mít pozitivní dopad na zmírnění změny klimatu a životní prostředí jako celek.

- (20) Ze stejných důvodů a s cílem zvyšovat povědomí o dopadech spotřeby vody by spotřebitelé měli rovněž získávat informace (například na faktuře nebo prostřednictvím inteligentních aplikací) o spotřebovaném objemu, struktuře nákladů sazby účtované dodavatelem vody, včetně variabilních a fixních nákladů, jakož i informace o ceně za litr vody určené k lidské spotřebě, což umožní srovnávání s cenou balené vody.
- (21) Zásady, které je třeba vzít v úvahu při stanovování sazeb za vodu, a sice návratnost nákladů za vodohospodářské služby a zásada „znečišťovatel platí“, jsou stanoveny ve směrnici 2000/60/ES. Nicméně finanční udržitelnost poskytování vodohospodářských služeb není vždy zaručena a někdy vede k nedostatečným investicím na údržbu vodohospodářské infrastruktury. Díky dokonalejším technikám monitorování jsou čím dál zjevnější míry úniku, jež jsou dány především nedostatečnými investicemi; na úrovni Unie by mělo být podporováno omezování ztrát vody s cílem zlepšit účinnost vodohospodářské infrastruktury. V souladu se zásadou subsidiarity by tato otázka měla být řešena zvýšením transparentnosti a informováním spotřebitelů o mírách úniku a energetické účinnosti.
- (22) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/4/ES³¹ má za cíl zaručit právo přístupu k informacím o životním prostředí v členských státech v souladu s Aarhuskou úmluvou. Zahrnuje široce pojaté závazky, které se týkají zpřístupnění informací o životním prostředí na požádání a aktivního šíření těchto informací. Širokou oblast působnosti má i směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/2/ES³², do níž patří sdílení prostorových informací včetně souborů dat k různým tématům z oblasti životního prostředí. Je zapotřebí, aby ustanovení této směrnice, která se týkají přístupu k informacím a ujednání o sdílení dat, uvedené směrnice doplňovaly a nevytvářely samostatný právní režim. Z tohoto důvodu by neměly být ustanoveními této směrnice o informacích pro veřejnost a o informacích o monitorování provádění dotčeny směrnice 2003/4/ES a 2007/2/ES.

³¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/4/ES ze dne 28. ledna 2003 o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí a o zrušení směrnice Rady 90/313/EHS (Úř. věst. L 41, 14.2.2003, s. 26).

³² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/2/ES ze dne 14. března 2007 o zřízení Infrastruktury pro prostorové informace v Evropském společenství (INSPIRE) (Úř. věst. L 108, 25.4.2007, s. 1).

- (23) Ve směrnici 98/83/ES nebyly stanoveny žádné povinnosti týkající se podávání zpráv pro malé dodavatele vody. Jelikož je tento stav třeba napravit a vyřešit potřebu informací o provádění a dodržování, měl být zaveden nový systém, kdy jsou členské státy povinny vytvářet, aktualizovat a zpřístupňovat Komisi a Evropské agentuře pro životní prostředí soubory dat, které obsahují pouze relevantní údaje, jako jsou případy překročení hodnot ukazatelů a incidenty určitého významu. Mělo by tím být zajištěno, že administrativní zátěž bude pro všechny subjekty omezena na nejmenší míru. Aby se zajistila odpovídající infrastruktura pro přístup veřejnosti, podávání zpráv a sdílení dat mezi orgány veřejné správy, členské státy by měly ve specifikacích údajů vycházet ze směrnice 2007/2/ES a jejích prováděcích aktů.
- (24) Údaje oznamované členskými státy nejsou nezbytné jen pro účely kontroly souladu, ale mají též zásadní význam pro to, aby Komise mohla monitorovat a hodnotit účinnost právních předpisů vůči cílům, které sleduje za účelem získávání informací pro veškerá budoucí hodnocení právních předpisů v souladu s bodem 22 interinstitucionální dohody mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o zdokonalení tvorby právních předpisů ze dne 13. dubna 2016³³. V této souvislosti jsou zapotřebí příslušné údaje, na jejichž základě bude možné lépe posoudit účelnost, účinnost, relevanci a přidanou hodnotu směrnice na úrovni EU; proto je nezbytné zajistit vhodné mechanismy pro podávání zpráv, jež mohou zároveň posloužit i jako ukazatele pro budoucí hodnocení této směrnice.
- (25) Podle bodu 22 interinstitucionální dohody o zdokonalení tvorby právních předpisů by měla Komise provést hodnocení této směrnice do určité doby od data stanoveného pro její provedení ve vnitrostátním právu. Uvedené hodnocení by mělo vycházet ze zkušeností a údajů získaných při provádění směrnice, z relevantních vědeckých, analytických, epidemiologických údajů a z případných dostupných doporučení WHO.
- (26) Tato směrnice dodržuje základní práva a ctí zásady uznané Listinou základních práv Evropské unie. Zejména usiluje o podporu zásad týkajících se zdravotní péče, přístupu ke službám obecného hospodářského zájmu, ochrany životního prostředí a ochrany spotřebitele.
- (27) Jak Soudní dvůr opakovaně uvedl, bylo by neslučitelné se závaznou povahou, kterou čl. 288 třetí pododstavec Smlouvy přiznává směrnici, kdyby byla v zásadě vyloučena možnost dotčených osob dovolávat se povinnosti, kterou ukládá. Uvedený aspekt zvláště platí pro směrnici, jejímž cílem je ochrana lidského zdraví před nepříznivými účinky jakéhokoli znečištění vody určené k lidské spotřebě. Z tohoto důvodu v souladu s Aarhuskou úmluvou o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí³⁴ by dotčené osoby z řad veřejnosti měly mít přístup k právní ochraně, a přispívat tak k hájení práva na život v prostředí přiměřeném pro zdraví a blaho člověka. Navíc vznikla-li velké skupině osob škoda při události hromadné škody způsobené porušením práv přiznaných touto směrnicí, měly by mít uvedené osoby možnost využít prostředky kolektivní právní ochrany, pokud členské státy takové mechanismy zavedly v souladu s doporučením Komise 2013/396/EU³⁵.

³³ Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1.

³⁴ Úř. věst. L 124, 17.5.2005, s. 4.

³⁵ Doporučení Komise ze dne 11. června 2013 o společných zásadách pro prostředky kolektivní právní ochrany týkající se zdržení se jednání a náhrady škody v členských státech v souvislosti s porušením práv přiznaných právem Unie (Úř. věst. L 201, 26.7.2013, s. 60).

- (28) Za účelem přizpůsobení této směrnice vědeckému a technickému pokroku nebo k upřesnění požadavků na monitorování pro účely posouzení nebezpečnosti a rizik v domovních rozvodech by měla být na Komisi přenesena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy, pokud jde o změny příloh I až IV této směrnice. Je obzvláště důležité, aby Komise v rámci přípravné činnosti vedla odpovídající konzultace, a to i na odborné úrovni, a aby tyto konzultace probíhaly v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě o zdokonalení tvorby právních předpisů ze dne 13. dubna 2016. Pro zajištění rovné účasti na vypracovávání aktů v přenesené pravomoci obdrží Evropský parlament a Rada veškeré dokumenty současně s odborníky z členských států a jejich odborníci mají automaticky přístup na setkání skupin odborníků Komise, jež se věnují přípravě aktů v přenesené pravomoci. Navíc pravomoc podle části C poznámky 10 přílohy I směrnice 98/83/ES, která se týká stanovení četnosti monitorování a monitorovacích metod pro radioaktivní látky, je již zastaralá vzhledem k přijetí směrnice Rady 2013/51/Euratom³⁶, a proto by měla být zrušena. Pravomoc podle části A druhého pododstavce přílohy III směrnice 98/83/ES týkající se změn uvedené směrnice již není potřebná a měla by být zrušena.
- (29) Za účelem zajištění jednotných podmínek k provedení této směrnice by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci, pokud jde o přijetí formátu a způsoby předkládání informací o vodě určené k lidské spotřebě, jež mají být poskytovány všem zásobovaným osobám, jakož i pravomoci, pokud jde o přijetí formátu a způsoby předkládání informací o provádění této směrnice, které mají poskytovat členské státy a které má sestavovat Evropská agentura pro životní prostředí. Uvedené pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011³⁷.
- (30) Aniž jsou dotčeny požadavky směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/99/ES³⁸, členské státy by měly stanovit pravidla pro sankce za porušení ustanovení této směrnice a zajistit jejich uplatňování. Tyto sankce by měly být účinné, přiměřené a odrazující.
- (31) Ve směrnici 2013/51/Euratom jsou stanovena zvláštní ujednání pro monitorování radioaktivních látek ve vodě určené k lidské spotřebě. Z tohoto důvodu by v této směrnici neměly být stanoveny hodnoty ukazatelů týkající se radioaktivity.
- (32) Jelikož cíle této směrnice, jímž je ochrana lidského zdraví, nemůže být dosaženo uspokojivě na úrovni členských států, ale spíše jej může být z důvodu rozsahu a účinku opatření lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice to, co je k dosažení těchto cílů nezbytné.
- (33) Povinnost provést tuto směrnici ve vnitrostátním právu by se měla omezovat na ustanovení, která v porovnání s předchozími směrnici představují podstatnou změnu. Povinnost provést ve vnitrostátním právu nezměněná ustanovení totiž vyplývá z předchozích směrnic.

³⁶ Směrnice Rady 2013/51/Euratom ze dne 22. října 2013, kterou se stanoví požadavky na ochranu zdraví obyvatelstva, pokud jde o radioaktivní látky ve vodě určené k lidské spotřebě (Úř. věst. L 296, 7.11.2013, s. 12).

³⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).

³⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/99/ES ze dne 19. listopadu 2008 o trestněprávní ochraně životního prostředí (Úř. věst. L 328, 6.12.2008, s. 28).

(34) Touto směrnicí by neměly být dotčeny povinnosti členských států týkající se lhůt pro provedení směrnic uvedených v části B přílohy V ve vnitrostátním právu,

↓ 1998/83 (přizpůsobený)
⇒ nový

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Cíl

1. Tato směrnice se týká jakosti vody určené k lidské spotřebě.
2. Cílem této směrnice je chránit lidské zdraví před nepříznivými účinky jakéhokoli znečištění vody určené k lidské spotřebě a zajistit, že voda bude zdravotně nezávadná a čistá.

Článek 2

Definice

Pro účely této směrnice se rozumí:

1. „vodou určenou k lidské spotřebě“ ~~=(a) veškerá voda, v původním stavu nebo po úpravě, určená k pití, vaření, přípravě~~ ⇒ či výrobě ⇐ potravin nebo k jiným účelům v domácnosti, ⇒ ve veřejných i soukromých prostorách, ⇐ bez ohledu na její původ či zda je dodávána z rozvodné sítě, ☒ dodávána ☒ ze zásobníků cisteren, ⇒ nebo, v případě pramenitých vod, stáčená ⇐ ~~do lahví nebo kontejnerů;~~
~~b) veškerá voda používaná v potravinářských zařízeních k výrobě, zpracování, konzervaci nebo uvádění výrobků nebo látek určených k lidské spotřebě na trh, pokud se příslušné vnitrostátní orgány neujistí, že jakost této vody nemůže ovlivnit zdravotní nezávadnost potravin v jejich konečné podobě;~~
2. „domovním rozvodným systémem“ potrubí, armatury a spotřebiče instalované mezi kohoutky, kde se voda běžně odebírá k lidské spotřebě ⇒ ve veřejných i soukromých prostorech ⇐, a rozvodnou sítí, avšak pouze v případě, že za ně podle vnitrostátního práva neodpovídají dodavatelé odpovědní za zásobování vodou;

↓ nový

3. „dodavatelem vody“ subjekt, který denně dodá v průměru přinejmenším 10 m³ vody určené k lidské spotřebě;
4. „malým dodavatelem vody“ subjekt, který denně dodá méně než 500 m³ nebo zásobuje méně než 5 000 osob;
5. „velkým dodavatelem vody“ subjekt, který denně dodá přinejmenším 500 m³ nebo zásobuje alespoň 5 000 osob;
6. „velmi velkým dodavatelem vody“ subjekt, který denně dodá přinejmenším 5 000 m³ nebo zásobuje alespoň 50 000 osob;

7. „prioritními prostory“ velké prostory s vysokým počtem uživatelů potenciálně vystavených rizikům v souvislosti s vodou, jako jsou nemocnice, zdravotnická zařízení, budovy s ubytovací kapacitou, nápravná zařízení a kempy, dle určení členských států;
8. „zranitelnými a marginalizovanými skupinami“ lidé, kteří jsou společensky izolováni v důsledku diskriminace nebo nedostatečného přístupu k právu, zdrojům nebo příležitostem a kteří jsou oproti zbytku společnosti více vystaveni řadě možných rizik v souvislosti se svým zdravím, bezpečností, nedostatečným vzděláním, zapojením se do škodlivých praktik či jiným rizikům.

↓ 1998/83 (přizpůsobený)

Článek 3

Výjimky

1. Tato směrnice se nevztahuje na:
- a) přírodní minerální vody řádně prohlášené ☒ příslušným orgánem uvedeným ve ☒ příslušnými vnitrostátními orgány ~~v souladu se směrnicí Rady 80/777/EHS ze dne 15. července 1980 o sblížování právních předpisů členských států týkajících se využívání a prodeje přírodních minerálních vod³⁹ směrnici 2009/54/ES;~~

↓ 1998/83

- b) léčivé vody ve smyslu ~~směrnice Rady 65/65/EHS ze dne 26. ledna 1965 o sblížování právních a správních předpisů týkajících se hromadně vyráběných léčivých přípravků⁴⁰ = směrnice 2001/83/ES.~~

↓ 1998/83

2. Členské státy mohou vyjmout z ustanovení této směrnice:
- a) vodu určenou výhradně pro takové účely, kde se příslušné orgány ujistí, že jakost této vody neovlivní přímo ani nepřímo zdraví příslušných spotřebitelů;
- b) vodu určenou k lidské spotřebě ze zdroje pro individuální zásobování s denní kapacitou v průměru nižší než 10 m³ vody nebo zásobující méně než 50 osob, pokud není tato voda dodávána v rámci obchodní nebo veřejné činnosti.
3. Členské státy, které se uchýlí k výjimkám podle odst. 2 písm. b), zajistí, aby o tom byli příslušní obyvatelé informováni a rovněž tak o všech opatřeních, která je možno učinit pro ochranu lidského zdraví před nepříznivými účinky jakéhokoli znečištění vody určené k lidské spotřebě. Pokud z jakosti takové vody zjevně vyplývá možné nebezpečí pro lidské zdraví, je navíc nezbytné neprodleně poskytnout příslušnému obyvatelstvu vhodný návod jak postupovat.

³⁹ ~~Úř. věst. L 229, 30.8.1980, s. 1. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí 96/70/ES (Úř. věst. L 229, 23.11.1996, s. 26).~~

⁴⁰ ~~Úř. věst. 22, 9.2.1965, s. 369. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí 93/39/EHS (Úř. věst. L 214, 24.8.1993, s. 22).~~

Článek 4

Obecné povinnosti

1. Aniž jsou dotčeny povinnosti vyplývající z jiných ustanovení ~~Společenství~~ ☒ Unie ☒, přijmou členské státy opatření potřebná k tomu, aby byla zajištěna zdravotní nezávadnost a čistota vody určené k lidské spotřebě. Pro účely minimálních požadavků této směrnice se voda určená k lidské spotřebě považuje za zdravotně nezávadnou a čistou, pokud ☒ splňuje všechny následující podmínky ☒:
 - a) neobsahuje žádné mikroorganismy a parazity ani žádné látky, které by svým množstvím nebo koncentrací představovaly případné ohrožení lidského zdraví,
✱
 - b) splňuje minimální požadavky stanovené v částech A a B přílohy I;
~~a pokud v souladu s příslušnými ustanoveními článků 5 až 8 a 10 a v souladu se Smlouvou,~~
 - c) členské státy ☒ přijaly ~~☒ přijmou~~ veškerá další nezbytná opatření k zajištění, ~~aby voda určená k lidské spotřebě byla v souladu s požadavky~~ ☒ stanovenými v ~~článcích 5 až 12~~ ☒ této směrnice.
2. Členské státy zajistí, aby opatření přijatá k provádění této směrnice nevedla za žádných okolností přímo či nepřímo ke zhoršení současné jakosti vody určené k lidské spotřebě, ~~je-li to podstatné pro ochranu lidského zdraví, ani jakékoli jakémukoli~~ zvýšení znečišťování vod užívaných pro ~~výrobu~~ ~~produkci~~ ~~pitné~~ vody ☒ určené k lidské spotřebě ☒.

Článek 5

Normy jakosti

1. Členské státy stanoví pro vodu určenou k lidské spotřebě hodnoty ukazatelů uvedených v příloze I ☒, které nesmějí být méně přísné než hodnoty uvedené v dané příloze ☒.
- ~~2. Hodnoty stanovené podle odstavce 1 nesmějí být méně přísné než hodnoty uvedené v příloze I. Pokud jde o ukazatele uvedené v části C přílohy I, je hodnoty třeba určovat pouze pro účely monitorování a ke splnění povinností uložených článkem 8.~~
- ~~2.3.~~ Pokud to vyžaduje ochrana lidského zdraví na území členského státu nebo na jeho části, stanoví členský stát hodnoty dalších ukazatelů, které nejsou zahrnuty do přílohy I. Hodnoty takto stanovené ~~by měly~~ ~~přinejmenším~~ ☒ splňují ☒ ~~splňovat~~ požadavky čl. 4 odst. 1 písm. a).

Článek 6

Místo dodržování hodnot

~~1.~~ Hodnoty ukazatelů stanovené podle článku 5 $\Rightarrow$, které se týkají ukazatelů uvedených v částech A a B přílohy I, $\Leftarrow$ musí být dodržovány v případě:

- a) vody dodávané z rozvodné sítě v místě uvnitř objektu nebo provozovny, kde vytéká z kohoutků obvykle používaných k lidské spotřebě;
- b) vody dodávané z cisterny v místě jejího výtoku z cisterny;
- c) $\Rightarrow$ pramenité vody $\Leftarrow$ ~~vody stáčené do lahví nebo kontejnerů určených k prodeji v místě plnění stáčení vody do lahví nebo kontejnerů;~~
- d) ~~vody používané k přípravě potravin v potravinářském podniku v místě, kde se voda v tomto podniku používá.~~

~~2. V případě vody podléhající ustanovení odst. 1 písm. a) se povinnosti členských států podle tohoto článku, podle článku 4 a čl. 8 odst. 2 považují za splněné, jestliže je možno prokázat, že nedodržení hodnot ukazatelů stanovených podle článku 5 je způsobeno domovním rozvodem nebo jeho údržbou, s výjimkou objektů a provozoven, kde se voda dodává veřejnosti, jako například škol, nemocnic a restaurací.~~

~~3. V případě odstavce 2 a v případě nebezpečí, že by pro vodu podle odst. 1 písm. a) nebyly dodrženy hodnoty ukazatelů určené podle článku 5, členské státy přesto zajistí, že:~~

~~a) budou přijata patřičná opatření k omezení nebo zamezení nebezpečí nedodržení hodnot ukazatelů, jako například poskytnutí návodu vlastníkům nemovitostí, jaké nápravné kroky by mohly učinit, nebo~~

~~budou přijata jiná opatření, jako například zavedení vhodných metod úpravy, kterými se povaha nebo vlastnosti vody ještě před její dodávkou změní tak, aby se omezilo nebo odstranilo nebezpečí, že dodávaná voda nedodrží hodnoty ukazatelů;~~

~~a~~

~~b) příslušní spotřebitelé budou řádně informováni a bude jim poskytnut návod, jaké možné další nápravné kroky by měli učinit.~~

$\Downarrow$ nový

Článek 7

Přístup k bezpečnosti vody založený na posouzení rizik

1. Členské státy zajistí, aby se na dodávky, úpravu a rozvod vody určené k lidské spotřebě vztahoval přístup založený na posouzení rizik, který sestává z těchto prvků:

- a) posouzení nebezpečnosti vodních útvarů používaných k odběru vody určené k lidské spotřebě, v souladu s článkem 8;
- b) posouzení rizik dodávky provedeného dodavatelé za účelem monitorování jakosti dodávané vody, v souladu s článkem 9 a částí C přílohy II;
- c) posouzení rizik v domovních rozvodech, v souladu s článkem 10.

2. Posouzení nebezpečnosti jsou provedena do [tři roky po uplynutí lhůty pro provedení této směrnice ve vnitrostátním právu]. Každé tři roky se přezkoumají a v případě potřeby aktualizují.
3. Posouzení rizik dodávky provedou velmi velcí dodavatelé vody a velcí dodavatelé vody do [tři roky po uplynutí lhůty pro provedení této směrnice ve vnitrostátním právu] a malí dodavatelé vody do [6 let po uplynutí lhůty pro provedení této směrnice ve vnitrostátním právu]. Uvedená posouzení se pravidelně přezkoumávají v intervalech nejdéle šesti let a v případě potřeby se aktualizují.
4. Posouzení rizik v domovních rozvodech jsou provedena do [tři roky po uplynutí lhůty pro provedení této směrnice ve vnitrostátním právu]. Každé tři roky se přezkoumávají a v případě potřeby se aktualizují.

Článek 8

Posouzení nebezpečnosti vodních útvarů používaných k odběru vody určené k lidské spotřebě

1. Aniž jsou dotčeny články 6 a 7 směrnice 2000/60/ES, členské státy zajistí, aby bylo provedeno posouzení nebezpečnosti vztahující se na vodní útvary používané k odběru vody určené k lidské spotřebě, které poskytují průměrně více než 10 m³ vody za den. Posouzení nebezpečnosti zahrnuje tyto prvky:
 - a) určení a georeferenční údaje ke všem místům odběru u vodních útvarů, na které se vztahuje posouzení nebezpečnosti;
 - b) mapování ochranných pásem, jež byla zřízena v souladu s čl. 7 odst. 3 směrnice 2000/60/ES, jakož i chráněných oblastí uvedených v článku 6 dané směrnice;
 - c) určení nebezpečí i možných zdrojů znečištění ovlivňujících vodní útvary, na které se vztahuje posouzení nebezpečnosti. K tomuto účelu mohou členské státy využívat přezkoumání důsledků lidské činnosti zpracované podle článku 5 směrnice 2000/60/ES a informace o významných vlivech shromážděných podle bodu 1.4 přílohy II uvedené směrnice;
 - d) pravidelná monitorování u vodních útvarů, na které se vztahuje posouzení nebezpečnosti relevantních znečišťujících látek vybraných z těchto seznamů:
 - i) ukazatelů uvedených v částech A a B přílohy I této směrnice;
 - ii) látek znečišťujících podzemní vody uvedených v příloze I směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/118/ES⁴¹ a znečišťujících látek a ukazatelů znečištění, pro něž členské státy stanovily prahové hodnoty podle přílohy II uvedené směrnice;
 - iii) prioritních látek a některých dalších znečišťujících látek uvedených v příloze I směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/105/ES⁴²;

⁴¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/118/ES ze dne 12. prosince 2006 o ochraně podzemních vod před znečištěním a zhoršováním stavu (Úř. věst. L 372, 27.12.2006, s. 19).

⁴² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/105/ES ze dne 16. prosince 2008 o normách environmentální kvality v oblasti vodní politiky, změně a následném zrušení směrnic Rady 82/176/EHS, 83/513/EHS, 84/156/EHS, 84/491/EHS a 86/280/EHS a změně směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES (Úř. věst. L 348, 24.12.2008, s. 84).

iv) dalších relevantních znečišťujících látek, jako například mikroplastů, nebo znečišťujících látek specifických pro povodí sestavených členskými státy na základě přezkoumání důsledků lidské činnosti podle článku 5 směrnice 2000/60/ES a informací o významných vlivech shromážděných podle bodu 1.4 přílohy II uvedené směrnice.

Členské státy vyberou z bodů i) až iv) k monitorování ukazatele, látky nebo znečišťující látky, jež považují za relevantní s ohledem na nebezpečí určená podle písmene c) nebo vzhledem k informacím poskytnutým ze strany dodavatelů vody podle odstavce 2.

Pro účely pravidelného monitorování mohou členské státy používat monitorování prováděné v souladu s ostatními právními předpisy Unie.

2. Dodavatelé vody, kteří monitorují surovou vodu pro účely provozního monitorování, jsou povinni informovat příslušné orgány o trendech a neobvyklých koncentracích monitorovaných ukazatelů, látek nebo znečišťujících látek.

3. Členské státy informují dodavatele vody používající vodní útvar, na který se vztahuje posouzení nebezpečnosti, o výsledcích monitorování prováděného podle odst. 1 písm. d) a na základě těchto výsledků monitorování mohou:

a) na dodavateli vody požadovat provedení dodatečného monitorování nebo úpravy určitých ukazatelů;

b) umožnit dodavatelům vody snížit četnost monitorování určitých ukazatelů, aniž by byli povinni provést posouzení rizik dodávky, nejedná-li se o základní ukazatele ve smyslu bodu 1 části B přílohy II, a za předpokladu, že není pravděpodobné, že by nějaký faktor, jež lze rozumně předvídat, způsobil zhoršení jakosti vody.

4. V případech, kdy je dodavateli vody dovoleno snížit četnost monitorování podle odst. 2 písm. b), členské státy uvedené ukazatele i nadále pravidelně monitorují u vodního útvaru, na který se vztahuje posouzení nebezpečnosti.

5. Na základě informací shromážděných podle odstavců 1 a 2 a podle směrnice 2000/60/ES přijmou členské státy ve spolupráci s dodavateli vody a jinými zúčastněnými stranami následující opatření, nebo zajistí, aby uvedená opatření přijali dodavatelé vody:

a) preventivní opatření ke snížení požadovaného stupně úpravy a na ochranu jakosti vody, včetně opatření uvedených v čl. 11 odst. 3 písm. d) směrnice 2000/60/ES;

b) zmírňující opatření, jež jsou považována za nezbytná na základě monitorování prováděného podle odst. 1 písm. d), jež mají určit a řešit zdroj znečištění.

Každé takové opatření členské státy pravidelně přezkoumají.

Článek 9

Posouzení rizik dodávky

1. Členské státy zajistí, aby dodavatelé vody prováděli posouzení rizik dodávky, v němž je stanovena možnost upravit na základě výskytu v surové vodě četnost monitorování jakéhokoli ukazatele uvedeného v částech A a B přílohy I, jenž není základním ukazatelem podle části B přílohy II.

U uvedených ukazatelů členské státy zajistí, aby se dodavatelé vody mohli odchýlit od četnosti vzorkování stanovené v části B přílohy II v souladu se specifikací stanovenými v části C přílohy II.

Za tímto účelem jsou dodavatelé vody povinni zohlednit výsledky posouzení nebezpečnosti provedeného v souladu s článkem 8 této směrnice a monitorování prováděného podle čl. 7 odst. 1 a článku 8 směrnice 2000/60/ES.

2. Posouzení rizik dodávky schvalují příslušné orgány.

Článek 10

Posouzení rizik v domovních rozvodech

1. Členské státy zajistí, aby bylo prováděno posouzení rizik v domovních rozvodech sestávající z těchto prvků:

- a) posouzení potenciálních rizik spojených s domácími rozvody, jakož i souvisejícími výrobky a materiály, jakož i určení, zda mají uvedená rizika vliv na jakost vody v místě, kde vytéká z kohoutku a je běžně používána k lidské spotřebě, zejména je-li voda dodávána veřejnosti v prioritních prostorech;

- b) pravidelného monitorování ukazatelů uvedených v části C přílohy I v prostorách, v nichž se možné ohrožení lidského zdraví považuje za nejvyšší. Příslušné ukazatele a prostory pro monitorování se vyberou na základě posouzení provedeného podle písmene a).

V souvislosti s pravidelným monitorováním uvedeným v prvním pododstavci mohou členské státy stanovit monitorovací strategii se zaměřením na prioritní prostory;

- c) ověření, zda vlastnosti stavebních výrobků, které jsou v kontaktu s vodou určenou k lidské spotřebě, jsou přiměřené, pokud jde o základní charakteristiky v souvislosti se základními požadavky na stavby uvedenými v bodě 3 písm. e) přílohy I nařízení (EU) č. 305/2011.

2. Pokud se členské státy na základě posouzení provedeného podle odst. 1 písm. a) domnívají, že z domovních rozvodů a souvisejících výrobků a materiálů vyplývá riziko pro lidské zdraví, nebo prokáže-li se v monitorování provedeném podle odst. 1 písm. b), že nejsou splněny hodnoty ukazatelů stanovené v části C přílohy I, členské státy:

- a) přijmou patřičná opatření k omezení nebo zamezení nebezpečí nedodržení hodnot ukazatelů stanovených v části C přílohy I;

- b) přijmou veškerá opatření potřebná k zajištění toho, aby migrace látek nebo chemických látek ze stavebních výrobků používaných při úpravě nebo distribuci vody určené k lidské spotřebě přímo, či nepřímo neohrožovala lidské zdraví;

- c) přijmou ve spolupráci s dodavateli vody další opatření, jako například patřičné metody úpravy, kterými se povaha nebo vlastnosti vody ještě před její dodávkou změní tak, aby se omezilo nebo odstranilo riziko, že dodaná voda nesplňuje hodnoty ukazatelů;

- d) řádně poskytují spotřebitelům informace a poradenství o podmínkách spotřeby a využití vody a o možných opatřeních s cílem zabránit opětovnému vzniku rizika;
- e) pořádají školení pro instalatéry a další odborníky, kteří se zabývají domovními rozvody a montáží stavebních výrobků;
- f) v případě bakterií rodu *Legionella* zajistí zavedení účinných kontrolních a řídicích opatření s cílem předcházet případným ohniskům nákazy nebo je řešit.

↓ 1998/83 (přizpůsobený)

Článek 117

Monitorování

1. Členské státy přijmou veškerá potřebná opatření, aby zajistily, že bude prováděno pravidelné monitorování jakosti vody určené k lidské spotřebě za účelem kontroly, zda voda dostupná pro spotřebitele splňuje požadavky této směrnice, a zejména zda jsou dodržovány hodnoty ukazatelů stanovené podle článku 5. Vzorky vody ~~by měly být~~ ☒ jsou ☒ odebírány tak, aby byly reprezentativní pro jakost vody spotřebované během celého roku. Členské státy navíc přijmou veškerá potřebná opatření, aby zajistily, že tam, kde je součástí úpravy nebo rozvodu vody určené k lidské spotřebě dezinfekce, bude ověřena účinnost postupu používaného k dezinfekci a že jakékoli znečištění pocházející z vedlejších produktů dezinfekce bude co nejmenší, aniž by byla přitom snížena účinnost dezinfekce.

↓ 1998/83

⇒ nový

2. Ke splnění povinností uložených odstavcem 1 se ⇒ podle části A přílohy II ⇐ ustanoví ~~příslušné orgány~~ vhodné monitorovací programy pro veškerou vodu určenou k lidské spotřebě. Tyto monitorovací programy ~~musí splňovat minimální požadavky uvedené v příloze II.~~ ⇒ sestávají z těchto prvků: ⇐

⇓ nový

- a) monitorování ukazatelů uvedených v částech A a B přílohy I a ukazatelů stanovených podle čl. 5 odst. 2, podle přílohy II, a v případě posuzování rizik dodávky, podle článku 9;
- b) monitorování ukazatelů uvedených v části C přílohy I pro účely posouzení rizik v domovních rozvodech, jak je stanoveno v čl. 10 odst. 1 písm. b);
- c) monitorování pro účely posouzení nebezpečnosti, jak je stanoveno v čl. 8 odst. 1 písm. d).

↓ 1998/83

3. Místa vzorkování určí příslušné orgány a tato místa musí splňovat příslušné požadavky uvedené v ~~příloze II části D přílohy II.~~

↓ 596/2009 článek 1 a příloha bod 2.2

~~4. Pokyny Společenství pro monitorování předepsané v tomto článku mohou být navrženy řídicím postupem podle čl. 12 odst. 2.~~

↓ 1998/83 (přizpůsobený)

~~45.~~ ~~a)~~ Členské státy dodrží podrobnosti pro rozборы ukazatelů stanovené v příloze III ☒, v souladu s těmito zásadami: ☒

~~a) b)~~ jiné metody ☒ rozboru ☒, než které jsou uvedeny v části ~~1A~~ přílohy III, je možno použít tehdy, pokud lze prokázat, že získané výsledky jsou alespoň stejně spolehlivé, jako výsledky získané při použití předepsaných metod ☒, jsou-li poskytnuty ☒. ~~Členské státy, které využijí alternativních metod, poskytnou~~ Komisi veškeré podstatné informace o těchto metodách a o jejich rovnocennosti.

~~b) e)~~ ~~p~~ Pro ukazatele uvedené v částech ~~2 a 3~~ B přílohy III je možno použít jakékoli metody rozboru, které vyhoví požadavkům stanoveným v této příloze.

~~56.~~ Členské státy zajistí, že případ od případu bude prováděno dodatečné monitorování látek a mikroorganismů, pro které nebyly žádné hodnoty ukazatelů podle článku 5 stanoveny, pokud existuje důvodné podezření, že by takové látky nebo mikroorganismy mohly být přítomny v takovém množství nebo počtu, který by představoval možné ohrožení lidského zdraví.

↓ 1998/83

Článek ~~128~~

Nápravná opatření a omezení užívání

1. Členské státy zajistí, aby jakékoli nedodržení hodnot ukazatelů stanovených podle článku 5 bylo okamžitě prošetřeno a byla zjištěna příčina.
2. Jestliže voda určená k lidské spotřebě nevyhoví ani přes opatření učiněná k dodržení povinností stanovených v čl. 4 odst. 1 hodnotám ukazatelů stanovených podle článku 5 ~~a podle čl. 6 odst. 2~~, zajistí dotyčný členský stát, aby byla co nejdříve provedena nápravná opatření potřebná k obnovení jakosti vody, a bude přednostně sledovat jejich prosazování s přihlédnutím mimo jiné k rozsahu překročení hodnoty příslušného ukazatele a k možnému ohrožení lidského zdraví.

↓ nový

V případě nedodržení hodnot ukazatelů stanovených v části C přílohy I nápravná opatření zahrnují opatření uvedená v čl. 10 odst. 2 písm. a) až f).

↓ 1998/83 (přízpůsobený)

⇒ nový

3. ~~☒~~ Bez ohledu na to, zda ~~☒~~ ~~At již~~ k nedodržení hodnot ukazatelů dojde ~~nebo nedojde~~, zajistí členské státy, aby veškeré zásobování vodou určenou k lidské spotřebě, které představuje možné ohrožení lidského zdraví, bylo zakázáno, nebo aby používání takové vody bylo omezeno ~~nebo~~ ☒ a ☒ aby byla uskutečněna ☒ jakákoli ☒ jiná ☒ nápravná ☒ opatření, která ☒ zajistí ochranu lidského zdraví. ~~V takových případech budou o těchto skutečnostech spotřebitelé neprodleně uvědomeni a bude jim poskytnut potřebný návod jak postupovat.~~

↓ nový

Každé nedodržení minimálních požadavků na hodnoty ukazatelů stanovené v částech A a B přílohy I členské státy automaticky považují za možné ohrožení lidského zdraví.

4. V případech uvedených v odstavcích 2 a 3 členské státy přijmou co nejdříve všechna tato opatření:
- a) vyrozumí všechny dotčené spotřebitele o možném ohrožení lidského zdraví, o překročení hodnoty ukazatelů a o přijatých nápravných opatřeních, včetně zákazu, omezení nebo jiných opatření;
 - b) poskytnou spotřebitelům nezbytné poradenství o podmínkách spotřeby a užívání vody, včetně pravidelné aktualizace, přičemž zvláštní zřetel je brán na potenciálně zranitelné skupiny;
 - c) informují spotřebitele, jakmile se prokáže, že již neexistuje možné ohrožení lidského zdraví a že služba opět běžně funguje.

↓ 1998/83 (přízpůsobený)

- ~~45.~~ Příslušné orgány nebo jiné oprávněné orgány rozhodnou, jaká opatření ☒ musí ☒ ~~maj~~ být podle odstavce 3 provedena, a to s přihlédnutím k ohrožení lidského zdraví, ke kterému by došlo přerušáním dodávek nebo omezením užívání vody určené k lidské spotřebě.
- ~~5. Členské státy mohou vydat pokyny na pomoc příslušným orgánům při plnění jejich povinností podle odstavce 4.~~
- ~~6. V případě nedodržení hodnot ukazatelů nebo specifikací stanovených v části C přílohy I, uváží členské státy, zda toto nedodržení představuje nějaké nebezpečí ohrožení lidského zdraví. Kde je zapotřebí lidské zdraví ochránit, uskuteční nápravná opatření k obnovení jakosti vody.~~
- ~~7. Členské státy zajistí informování spotřebitelů o prováděných nápravných opatřeních s výjimkou případů, kdy příslušné orgány nedodržení hodnot ukazatelů považují za bezvýznamné.~~

Článek 9

Odehylky

1. Členské státy mohou povolit odehylky od hodnot ukazatelů uvedených v části B přílohy I nebo stanovených podle čl. 5 odst. 3, a to až do nejvyšší hodnoty těmito státy stanovené, za předpokladu, že žádná odehylka nepředstavuje možné ohrožení lidského zdraví a že zásobování vodou určenou k lidské spotřebě nelze v dané oblasti zajistit žádnými jinými přiměřenými prostředky.

Odehylky musí být omezeny na dobu co nejkratší, nepřesahující tři roky, přičemž před koncem období, pro které jsou odehylky povoleny, se provede prověření určující, zda bylo dosaženo dostatečného pokroku. Pokud členský stát hodlá povolit druhou odehylku, je povinen sdělit Komisi výsledky tohoto prověření spolu s důvody, které ho k povolení druhé odehylky vedou. Žádnou takovou další odehylku nelze povolit na období delší než tři roky.

2. Za mimořádných okolností může členský stát Komisi požádat o třetí odehylku na období nepřesahující tři roky. Komise rozhodne o takové žádosti do tří měsíců.

3. Každá odehylka povolená podle odstavce 1 nebo 2 musí upřesnit tyto údaje:

- (a) důvody pro odehylku;
- (b) příslušný ukazatel, relevantní výsledky monitorování předchozího období a nejvýše přípustnou hodnotu podle povolené odehylky;
- (c) zeměpisnou oblast, množství vody dodávané za den, velikost zasažené populace a zda budou nebo nebudou ovlivněny nějaké relevantní potravinářské podniky;
- (d) patřičný plán monitorování se zvýšenou četností monitorování podle potřeby;
- (e) souhrn plánu nezbytných nápravných opatření, včetně časového rozvrhu prací, odhadu nákladů a ustanovení k prověřování;
- (f) požadovanou dobu trvání odehylky.

4. Pokud příslušné orgány považují vzniklé nedodržení hodnot ukazatelů za bezvýznamné a pokud opatření podniknutá podle čl. 8 odst. 2 dostačují k nápravě vzniklého problému do 30 dnů, není nutno použít požadavky odstavce 3.

V takovém případě stanoví příslušné orgány nebo jiné odpovědné subjekty pouze nejvýše přípustnou hodnotu dotyčného ukazatele a dobu, v níž musí být problém odstraněn.

5. Na odstavce 4 se již není možno dále odvolávat, pokud by jakékoli nedodržení jedné z hodnot ukazatelů pro dané zásobování vodou trvalo v součtu déle než 30 dnů za posledních 12 měsíců.

6. Každý členský stát, který využije odehylky ve smyslu tohoto článku, zajistí, aby obyvatelstvo, na které se taková odehylka vztahuje, bylo neprodleně vhodným způsobem o této odehylce a o jejích podmínkách informováno. Navíc členský stát popřípadě zajistí, aby skupiny obyvatelstva, pro které by daná odehylka mohla představovat zvláštní riziko, byly poučeny jak postupovat.

Pokud příslušné orgány nerozhodnou jinak, tyto povinnosti neplatí za okolností podle odstavce 4.

7. S výjimkou odchylek povolených podle odstavce 4 je členský stát povinen uvědomit Komisi do dvou měsíců o všech odchylkách týkajících se každého individuálního zdroje s denní kapacitou překračující v průměru 1000 m³ vody nebo zásobujícího více než 5000 osob, a to včetně poskytnutí informací uvedených v odstavci 3.

8. tento článek se nevztahuje na vodu určenou k lidské spotřebě, která je nabízena k prodeji v lahvích nebo kontejnerech.

Článek 10

Zajištění jakosti úpravy vody, zařízení a materiálů

Členské státy přijmou veškerá opatření potřebná k zajištění toho, aby žádné látky nebo materiály použité při instalaci nových úpravěn nebo rozvodů vody určené k lidské spotřebě, ani nečistoty spjaté s těmito látkami nebo materiály v nových instalacích nezůstaly ve vodě určené k lidské spotřebě v koncentracích vyšších, než je nezbytně nutné pro účely jejich použití, a že přímo ani nepřímo nesníží stupeň ochrany lidského zdraví stanovený touto směrnicí; výkladový dokument a technická specifikace podle článku 3 a čl. 4 odst. 1 směrnice Rady 89/106/EHS ze dne 21. prosince 1988 o sbližování právních a správních předpisů členských států týkajících se stavebních výrobků⁴³ musí respektovat požadavky této směrnice.

↓ nový

Článek 13

Přístup k vodě určené k lidské spotřebě

1. Aniž je dotčen článek 9 směrnice 2000/60/ES, přijmou členské státy veškerá nezbytná opatření za účelem zlepšení přístupu k vodě určené k lidské spotřebě pro všechny a za účelem podpory jejího užívání na svém území. Zahrnují všechna tato opatření:

- a) určení osob bez přístupu k vodě určené k lidské spotřebě a důvodů, proč tento přístup nemají (např. příslušnost ke zranitelné a marginalizované skupině), posouzení možností, jak přístup pro tyto osoby zlepšit, jakož i informování daných osob o možnostech připojení k rozvodné síti nebo o alternativních způsobech přístupu k této vodě;
- b) instalace a údržba venkovních zařízení i zařízení v budovách pro volný přístup k vodě určené k lidské spotřebě ve veřejných prostorách;
- c) propagace vody určené k lidské spotřebě těmito způsoby:
 - i) zahájení kampaní, které mají občany informovat o jakosti této vody;
 - ii) podpora poskytování této vody ve správních a veřejných budovách;
 - iii) podpora bezplatného poskytování této vody v restauracích, jídelnách a stravovacích službách.

⁴³ Úř. věst. L 40, 11.2.1989, s. 12. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí 93/68/EHS (Úř. věst. L 220, 30.8.1993, s. 1).

2. Na základě informací shromážděných podle odst. 1 písm. a) přijmou členské státy veškerá nezbytná opatření k zajištění přístupu k vodě určené k lidské spotřebě pro zranitelné a marginalizované skupiny.

Členské státy neprodleně informují skupiny, které nemají přístup k vodě určené k lidské spotřebě, o jakosti vody, kterou užívají, jakož i o všech opatřeních, která je možno učinit, aby se zabránilo nepříznivým účinkům znečištění této vody na lidské zdraví.

Článek 14

Informování veřejnosti

1. Členské státy zajistí, aby v souladu s přílohou IV měly všechny zásobované osoby k dispozici přiměřené a aktuální online informace o vodě určené k lidské spotřebě.
2. Členské státy zajistí, aby všechny zásobované osoby obdržely pravidelně a nejméně jednou za rok, a to v nejvhodnější možné formě (např. na faktuře nebo prostřednictvím inteligentních aplikací), tyto informace, aniž by si je musely vyžádat:
 - a) informace o struktuře nákladů sazby účtované za metr krychlový vody určené k lidské spotřebě, včetně fixních a variabilních nákladů představujících přinejmenším náklady, jež souvisejí s těmito prvky:
 - i) opatřeními přijatými dodavateli vody za účelem posouzení nebezpečnosti podle čl. 8 odst. 5;
 - ii) úpravou a rozvodem vody určené k lidské spotřebě;
 - iii) odváděním a čištěním odpadních vod;
 - iv) opatřeními přijatými podle článku 13, pokud tato opatření přijali dodavatelé vody;
 - b) cenu dodávané vody určené k lidské spotřebě za litr a za metr krychlový;
 - c) objem vody spotřebovaný domácnostmi, buď alespoň jednou za rok, nebo za zúčtovací období spolu s ročními trendy spotřeby;
 - d) srovnání roční spotřeby vody domácností s průměrnou spotřebou domácností v téže kategorii;
 - e) odkaz na internetové stránky obsahující informace stanovené v příloze IV.

Komise může přijmout prováděcí akty, kterými upřesní formát a způsoby předkládání informací, jež mají být poskytovány podle prvního pododstavce. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 20 odst. 2.
3. Odstavci 1 a 2 nejsou dotčeny směrnice 2003/4/ES a 2007/2/ES.

Článek 15

Informace o monitorování provádění

1. Aniž je dotčena směrnice 2003/4/ES a směrnice 2007/2/ES, členské státy za pomoci Evropské agentury pro životní prostředí:

- a) vytvoří do ...[šest let po uplynutí lhůty pro provedení této směrnice ve vnitrostátním právu] soubor dat obsahující informace o opatřeních přijatých podle článku 13 a o podílu obyvatel uvedených států, kteří mají přístup k vodě určené k lidské spotřebě, a následně tento soubor každých 6 let aktualizují;
- b) vytvoří do ...[tři roky po uplynutí lhůty pro provedení této směrnice ve vnitrostátním právu] soubor dat obsahující posouzení nebezpečnosti a rizik v domovních rozvodech provedená v uvedeném pořadí podle článků 8 a 10 a následně tento soubor každé 3 roky aktualizují, včetně těchto prvků:
 - i) míst odběru určených podle čl. 8 odst. 1 písm. a);
 - ii) výsledků monitorování shromážděných v souladu s čl. 8 odst. 1 písm. d) a čl. 10 odst. 1 písm. b); a
 - iii) stručné informace o opatřeních přijatých podle čl. 8 odst. 5 a čl. 10 odst. 2;
- c) v případě překročení hodnot ukazatelů stanovených v částech A a B přílohy I vytvoří a následně každoročně aktualizují soubor dat obsahující výsledky monitorování shromážděné v souladu s články 9 a 11, jakož i informace o nápravných opatřeních přijatých podle článku 12;
- d) vytvoří a následně každoročně aktualizují soubor dat obsahující informace o incidentech spojených s pitnou vodou, které bez ohledu na případné nedodržení hodnot ukazatelů představovaly možné ohrožení lidského zdraví, trvaly déle než 10 po sobě následujících dnů a postihly minimálně 1 000 lidí, včetně příčin uvedených incidentů a nápravných opatření přijatých podle článku 12.

Je-li to možné, k předkládání uvedených souborů dat se použijí služby založené na prostorových datech vymezené v čl. 3 bodě 4 směrnice 2007/2/ES.

2. Členské státy zajistí, aby k souborům dat uvedeným v odstavci 1 měly přístup Komise, Evropská agentura pro životní prostředí a Evropské středisko pro prevenci a kontrolu nemocí.
3. Evropská agentura pro životní prostředí pravidelně či na žádost Komise zveřejňuje a aktualizuje celounijní přehled, který vychází z údajů shromážděných členskými státy. Celounijní přehled případně zahrnuje ukazatele pro výstupy, výsledky a dopady této směrnice, mapy k celounijnímu přehledu a zprávy členských států o přehledu.
4. Komise může přijmout prováděcí akty, kterými stanoví formát a způsoby předkládání informací podle odstavců 1 a 3, včetně podrobných požadavků, pokud jde o ukazatele, mapy k celounijnímu přehledu a zprávy členských států o přehledu uvedené v odstavci 3.

Prováděcí akty uvedené v prvním pododstavci se přijímají přezkumným postupem podle čl. 20 odst. 2.

Článek 16

Přístup k právní ochraně

1. Členské státy zajistí, aby fyzické nebo právnické osoby nebo jejich sdružení, organizace či skupiny v souladu s vnitrostátními právními předpisy nebo zvyklostmi měly možnost dosáhnout přezkoumání soudem nebo jiným nezávislým a nestranným

orgánem zřízeným ze zákona, aby bylo možné věcně a procedurálně napadat zákonnost rozhodnutí, jednání nebo nečinnost v souvislosti s prováděním článků 4, 5, 12, 13 a 14, je-li splněna jedna z těchto podmínek:

- a) mají dostatečný zájem;
- b) namítají porušení práva v případech, kdy to správní právo procesní členského státu požaduje jako předběžnou podmínku.

2. Členské státy stanoví, v jaké fázi mohou být rozhodnutí, akty nebo nečinnost napadeny.

3. Členské státy určí, co představuje dostatečný zájem a porušování práva, v souladu s cílem poskytnout zúčastněné veřejnosti široký přístup k právní ochraně.

K uvedenému účelu je zájem jakékoli nevládní organizace, která podporuje ochranu životního prostředí a splňuje požadavky vnitrostátního práva, pokládán pro účely odst. 1 písm. a) za dostatečný.

Pro účely odst. 1 písm. b) se též předpokládá, že tyto organizace mají práva, která mohou být porušena.

4. Odstavce 1, 2 a 3 nevylučují možnost předběžného přezkumu správním orgánem a nedotýkají se požadavku, aby tam, kde to vyžaduje vnitrostátní právo, byly před předáním věci k soudnímu přezkumu vyčerpány postupy správního přezkumu.

5. Každý takový přezkum podle odstavce 1 a 4 musí být spravedlivý, nestranný a včasný a nesmí být nepřiměřeně nákladný.

6. Členské státy zajistí, aby byly veřejnosti poskytnuty informace o přístupu ke správnímu a soudnímu přezkumu.

Článek 17

Hodnocení

1. Komise uskuteční hodnocení této směrnice do [12 let po uplynutí lhůty pro provedení této směrnice ve vnitrostátním právu]. Toto hodnocení vychází mimo jiné z těchto prvků:

- a) zkušeností získaných při provádění této směrnice;
- b) souborů dat od členských států vytvořených podle čl. 15 odst. 1 a celounijních přehledů sestavených Evropskou agenturou pro životní prostředí podle čl. 15 odst. 3;
- c) relevantních vědeckých, analytických, epidemiologických údajů;
- d) případných doporučení Světové zdravotnické organizace.

2. V rámci hodnocení se Komise zaměří zejména na fungování této směrnice, pokud jde o tyto aspekty:

- a) přístup založený na posouzení rizik stanovený v článku 7;
- b) ustanovení týkající se přístupu k vodě stanovená v článku 13;
- c) ustanovení týkající informací, které se mají poskytovat veřejnosti podle článku 14 a přílohy IV.

↓ 1998/83 (přizpůsobený)

Článek ~~18~~¹¹

Přezkoumání ~~☒~~ a změna ~~☒~~ příloh

1. Nejméně jednou za pět let přezkoumá Komise přílohu I z hlediska vědeckého a technického pokroku a ~~v případě potřeby předloží návrhy změn postupem podle článku 189c Smlouvy.~~

↓ nový

Komise na základě posouzení nebezpečnosti a rizik v domovních rozvodech poskytnutých členskými státy, jež jsou obsažena v souborech dat vytvořených podle článku 15, přezkoumá přílohu II a posoudí, zda je třeba ji přizpůsobit nebo zavést nové specifikace pro monitorování pro účely posuzování těchto rizik.

↓ 596/2009 článek 1 a příloha bod 2.2

~~2. Nejméně jednou za pět let přizpůsobí Komise přílohy II a III tak, aby do nich promítla nezbytné úpravy odpovídající vědeckému a technickému pokroku.~~

~~Tato opatření, jež mají za účel změnit jiné než podstatné prvky této směrnice, se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 12 odst. 3.~~

↓ nový

2. Komisi je v souladu s článkem 19 svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci, kterými se mění přílohy I až IV, je-li to nezbytné, za účelem jejich přizpůsobení vědeckému a technickému pokroku nebo k upřesnění požadavků na monitorování pro účely posuzování nebezpečnosti a rizik v domovních rozvodech podle čl. 8 odst. 1 písm. d) a čl. 10 odst. 1 písm. b).

Článek 19

Výkon přenesené pravomoci

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.
2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v čl. 18 odst. 2 je svěřena Komisi na dobu neurčitou počínaje [den vstupu této směrnice v platnost].
3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v čl. 18 odst. 2 kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm blíže určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v Úředním věstníku Evropské unie, nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.

4. Před přijetím aktu v přenesené pravomoci Komise vede konzultace s odborníky jmenovanými jednotlivými členskými státy v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě o zdokonalení tvorby právních předpisů z dubna 2016.
5. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.
6. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle čl. 18 odst. 2 vstoupí v platnost, pouze pokud proti němu Evropský parlament nebo Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.

↓ 1882/2003 článek 2 a příloha II
bod 29 (přizpůsobený)
⇒ nový

Článek 20~~12~~

⊗ Postup projednávání ve výboru ⊗

1. Komisi je nápomocen výbor. ⊗ Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011. ⊗
2. Odkazuje-li se na tento ~~článek~~ odstavec, použije se ⇒ článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011 ⇐ ~~články 4 a 7 rozhodnutí 1999/468/ES⁴⁴ s ohledem na ustanovení článku 8 zmíněného rozhodnutí.~~
~~Doba uvedená v čl. 4 odst. 3 rozhodnutí 1999/468/ES je tři měsíce.~~

↓ 596/2009 článek 1 a příloha bod 2.2

- ~~3. Odkazuje-li se na tento odstavec, použijí se čl. 5a odst. 1 až 4 a článek 7 rozhodnutí 1999/468/ES s ohledem na článek 8 zmíněného rozhodnutí.~~

↓ 1998/83

Článek 13

Informace a podávání zpráv

- ~~1. Členské státy provedou nezbytná opatření, aby zajistily, že spotřebitelé budou mít k dispozici dostačující a aktuální informace o jakosti vody určené k lidské spotřebě.~~
- ~~2. Aniž je dotčena směrnice Rady 90/313/EHS ze dne 7. června 1990 o svobodě přístupu k informacím o životním prostředí⁴⁵, zveřejní každý členský stát každé tři roky zprávu o jakosti vody určené k lidské spotřebě s cílem informovat spotřebitele. První zpráva se bude týkat let 2002, 2003 a 2004. Součástí každé zprávy budou přinejmenším informace o všech~~

⁴⁴ Rozhodnutí Rady 1999/468/ES ze dne 28. června 1999 o postupech pro výkon prováděcích pravomocí svěřených Komisi (Úř. věst. L 184, 17.7.1999, s. 23).

⁴⁵ Úř. věst. L 158, 23.6.1990, s. 56.

~~jednotlivých zdrojích zásobování vodou s denní kapacitou překračující průměrně 1 000 m³ nebo zásobující více než 5 000 osob, zpráva bude zahrnovat období tří kalendářních let a bude zveřejněna do jednoho roku od skončení období, kterého se týká.~~

~~3. Členské státy zašlou zprávy Komisi do dvou měsíců od jejich zveřejnění.~~

↓ 596/2009 článek 1 a příloha bod 2.2

~~4. Úprava a minimální informace uváděné ve zprávách podle odstavce 2 se stanoví se zvláštním ohledem na opatření uvedená v čl. 3 odst. 2, v čl. 5 odst. 2 a 3, v čl. 7 odst. 2, v článku 8, v čl. 9 odst. 6 a 7 a v čl. 15 odst. 1, a v případě potřeby se pozmění řídicím postupem podle čl. 12 odst. 2.~~

↓ 1998/83

~~5. Komise zprávy členských států prozkoumá a každé tři roky zveřejní souhrnnou zprávu o jakosti vody určené k lidské spotřebě ve Společenství. Tato zpráva se zveřejní do devíti měsíců od obdržení zpráv členských států.~~

↓ 596/2009 článek 1 a příloha bod 2.2

~~6. Spolu s první zprávou k této směrnici ve smyslu odstavce 2 vypracují členské státy rovněž zprávu, která má být předána Komisi, o opatřeních přijatých nebo plánovaných členskými státy ke splnění jejich povinností podle čl. 6 odst. 3 a podle přílohy I části B poznámky 10. Návrh úpravy této zprávy bude případně předložen řídicím postupem podle čl. 12 odst. 2.~~

↓ 1998/83

~~Článek 14~~

Časový rozvrh plnění požadavků

~~Členské státy přijmou nezbytná opatření, aby zajistily, že jakost vody určené k lidské spotřebě splní požadavky této směrnice do pěti let od jejího vstupu v platnost, aniž jsou dotčeny poznámky 2, 4 a 10 v části B přílohy I.~~

~~Článek 15~~

Výjimečné okolnosti

~~1. Členský stát může za výjimečných okolností a pro zeměpisně vymezené oblasti předložit Komisi zvláštní žádost o delší období pro splnění požadavků této směrnice, než které je stanoveno v článku 14. Takové prodloužení nesmí přesáhnout tři roky, přičemž ke konci prodlouženého období se provede přezkoumání a předá se Komisi, která může na jeho základě povolit druhé prodloužené období až do tří let. Toto ustanovení se nevztahuje na vodu určenou k lidské spotřebě, která je nabízena k prodeji v lahvích nebo kontejnerech.~~

~~2. Každou takovouto žádost je třeba řádně zdůvodnit a uvést přitom zjištěné potíže a zahrnout do ní přinejmenším veškeré informace uvedené v čl. 9 odst. 3.~~

↓ 596/2009 článek 1 a příloha bod 2.2

~~3. Žádost bude prověřena řídicím postupem podle čl. 12 odst. 2.~~

↓ 1998/83

~~4. Každý členský stát, který využije ustanovení tohoto článku, zajistí, aby obyvatelstvo spadající do působnosti jeho žádosti bylo neprodleně vhodným způsobem uvědomeno o výsledku této žádosti. Dále členský stát případně zajistí, aby určité skupiny obyvatelstva, pro které by uvedená žádost mohla představovat zvláštní riziko, byly patřičně poučeny jak postupovat.~~

↓ nový

Článek 21

Sankce

Členské státy stanoví pravidla pro sankce za porušení vnitrostátních předpisů přijatých na základě této směrnice a přijmou veškerá opatření nezbytná k zajištění jejich uplatňování. Stanovené sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující. Členské státy do... [dva roky po vstupu této směrnice v platnost] oznámí uvedená pravidla a uvedená opatření Komisi a oznámí jí veškeré následné změny, které se jich týkají.

↓ 1998/83 (přizpůsobený)

Článek ~~17~~22

Provedení ve vnitrostátním právu

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s ☒ články 2 a 5 až 21 a přílohami I až IV do ... [dva roky po vstupu této směrnice v platnost] ☒ ~~touto směrnicí do dvou let od vstupu této směrnice v platnost.~~ Neprodleně ☒ sdělí znění těchto opatření ☒ ~~a nich uvědomí~~ Komisi.

Tato opatření přijatá členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. ☒ Musí rovněž obsahovat prohlášení, že odkazy ve stávajících právních a správních předpisech na směrnice zrušené touto směrnicí se považují za odkazy na tuto směrnici. ☒ Způsob odkazu ☒ a znění prohlášení ☒ si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění ☒ hlavních ☒ vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek ~~16~~ 23

Zrušovací ustanovení

1. Směrnice ~~80/778/EHS~~ ☒ 98/83/ES, ve znění aktů uvedených v části A přílohy V, ☒ se zrušuje s účinkem od ☒ [prvního dne po dnu uvedeném v čl. 22 odst. 1 prvním pododstavci] ☒ ~~pěti let od vstupu této směrnice v platnost. S výhradou odstavce 2 se toto zrušení nedotýká~~ ☒, aniž jsou dotčeny ☒ povinnosti členských států ohledně ☒ lhůt pro ☒ termínů provedení ve vnitrostátním právu a použití, jak je uveden ☒ směrnic stanovených ☒ v části B přílohy ~~IV~~.

~~Veškeré odkazy na zrušenou směrnici se považují za odkazy na tuto směrnici v souladu se srovnávací tabulkou uvedenou v příloze VI.~~

~~Jakmile členský stát uvede v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí a přijme opatření stanovená v článku 14, bude v tomto členském státě platit pro jakost vody určenou k lidské spotřebě tato směrnice namísto směrnice 80/778/EHS.~~

↓ nový

2. Odchytky udělené členskými státy podle článku 9 směrnice 98/83/ES, jež jsou k [nejzazší termín lhůty pro provedení této směrnice ve vnitrostátním právu] stále použitelné, by měly zůstat použitelné až do skončení jejich platnosti. Nesmí být znovu obnoveny.

↓ 1998/83 (přizpůsobený)

Článek ~~18~~ 24

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v Úředním věstníku ~~Evropského společenství~~ ☒ Unie ☒.

Článek 25 ~~19~~

Určení

Tato směrnice je určena členskými státy.

V Bruselu dne

Za Evropský parlament
předseda

Za Radu
předseda